Redacció i Administració: Passeig de Gràcia, 32. — Telèfon 1454-A
Tallers d'impremta: Berbera, núm. 11 i 13.—Telèfon 1210-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
EDICIÓ DIARIA

Barcelona	8	Pts. mes
Catalunya i Espanya	7'50	" trimestre
América llatina . .	6'50	" "
Altres països. . .	25	" "

LA PUBLICITAT

ANY XLV.—NUM. 15459.—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DISSABTE, 21 DE JULIOL 1923

RESTAURAR I SUPERAR LA TRADICIÓ NACIONAL SECULAR, VOL DIR TANT COM REPRENDRE EL SENTIT UNIVERSAL DE LA NOSTRA CULTURA.

ELS OBRERS I EL CATALANISME

Un diari lleydatà, "El Ideal", que agafem amb certa tristesa d'ençà que el pacte de Lleyda ha desviat lamentablement l'orientació política de la Joventut Republicana d'aquella ciutat, publica dies enrera, amb la signatura pseudònima del seu millor redactor, un article on es replicava al nostre editorial "Obrerisme i Nacionalisme". Segons el confrare, la causa de l'allunyament dels obrers catalans respecte del moviment nacional català està en el caràcter dretista, negre, reaccionari i clerical d'aquest moviment.

Heu's aquí un tòpic vell, expressat amb la termologia vuitcentista. Es llàstima que hi hagi encara bons patriotes catalans, com l'articulista de "El Ideal", que mantinguin aquest tòpic i aquesta terminologia, perquè ell és prou intelligent i prou sincer per reconèixer que és una pobre excusa la del suposat reaccionarisme del nostre moviment.

Una pobre excusa havem dit, i és veritat. Si és cert, com posté el nostre contraopinant, que la gran majoria del poble català és amic de les amples idees democràtiques, perquè les nostres *forces polítiques nacionals* han de tenir una tendència regressiva? Si fos veritat que en el nacionalisme predominen les tendències dretistes, això voldria dir una cosa: voldria dir que els elements de dreta de Catalunya han complert amb llur deure de patriotes, entrant en masses considerables en el moviment alliberador, i que els elements d'squerra, en gran part, no han complert aquest altíssim deure.

Es que algú els ha tancat la porta del casal patriòtic als homes d'esquerra i d'extrema esquerra? Al costat de les organitzacions polítiques de dreta, de centre o simplement nacionalistes, hi pot haver totes les altres organitzacions que calguin. Perquè no les han fundades els que ara es planyen del suposat caràcter dretista del catalanisme? En realitat, hi ha hagut i hi ha aquestes organitzacions, amb tota la gradació de les tendències extremes i intermèdies. Des de l'antic Centre Nacionalista Republicà a l'actual Unió Socialista de Catalunya, no han mancat mai organitzacions d'aquest sentit.

Es que es vol que no hi hagi homes ni organitzacions dretistes o centristes en el nacionalisme? I, doncs, és que aquests originals avançats s'estimarien més que els dretistes catalans fossin espanyolistes? En els moviments nacionals hi entren els homes de totes les idees i de totes les classes. El moviment català no ha d'ésser una excepció. Per ventura no hi ha nombrosos elements de dreta en el nacionalisme irlandès i en el flamenc, i en el polonès, i no obstant les masses obreres irlandeses, flamenques i poloneses han sostingut ardentment la causa de la llibertat de la Pàtria?

Sí, cal ésser franc i coratjós. Cal, en efecte, tenir una mica de coratge per dir els vers motius de l'hostilitat de certs elements obrers contra el nacionalisme català. Nosaltres tindrem, en una ocasió pròxima, aquest coratge necessari.

EL PORT AERONÀUTIC DE BARCELONA

Els avions no han d'ésser comparats als automòbils, sinó als vaixells; tot vehicle aeri és una nau més lliure en els seus moviments i més ràpida que les naus marines, i és en aquesta llibertat i en aquesta rapidesa on resideixen els més grans avantatges de la navegació aèria.

La navegació aèria fou acusada de costosa; però qui s'atreveix a dubtar del bell esdevenidor que l'espera, coneixent els ràpids progressos fets per a la construcció de les aeronaus, gràcies al concurs dels laboratoris aerodinàmics?

El preu dels transports aeris, havent-se abaratit d'una manera sorprenent, pot assegurar-se que l'aeronàutica està salvada. Ara la navegació aèria donarà els seus fruits per arreu del món on trobi facilitats per desenrotllar-se.

Pot la navegació aèria interessar a la ciutat de Barcelona? Indubtablement. La rapidesa de les comunicacions aeronàutiques serà molt favorable als interessos morals i materials de la nostra ciutat: creiem necessari fer un esforç per donar a la navegació aèria mitjans per al seu desenrotllament.

La navegació aèria necessita ports aeronàutics, és a dir, terrenys especialment preparats per rebre la visita de les naus aèries.

Actualment, tota població d'un xic d'importància ha de tenir un port aeronàutic, sobretot si es troba en una línia de serveis aeris regulars.

Barcelona està en aquest cas. Es una població important i es troba en una línia aèria transcontinental, el trànsit de la qual ja intens, augmenta de dia en dia.

Per aquí han passat amb avió nombroses personalitats que han manifestat llur desagradable sorpresa en veure la nostra aviació civil tan abandonada.

El Rei dels belgues, quan aterrà al camp que la casa Latecoère té establert prop del Prat del Llobregat, féu notar la satisfacció que hauria tingut visitant la nostra població si bones vies de comunicació li hagussin permès d'arribar-hi.

M. Ernest Archdéacon, en "L'Aérophile" del primer de març de 1921, relatant un seu viatge de Tolosa a Casablanca en avió, diu textualment:

"En primer lloc, els aeròdroms han d'ésser el més grans possibles, de manera que permetin als avions prendre la volada amb el mínimum de perill. Llavors s'ha d'anar molt lluny de les poblacions per trobar els espais lliures convenients, la compra o lloguer dels quals no sigui d'un preu prohibitiu.

L'aeròdrom de Barcelona (el Latecoère) és a catorze quilòmetres de la població: els camins per arribar-hi són tan desastrosos ("immondes") que és d'obligació el fer part del camí en tren i part amb automòbil, no sense haver perillat cent vegades de trencar-se el cotxe o de quedar definitivament dins d'una rodera. Són necessàries, gairebé sempre, tots els comptes fets, més de dues hores, quan hi ha tren, per anar de Barcelona a l'aeròdrom, és a dir més temps del que es necessita per anar de Tolosa a Barcelona amb avió. (!)

Es una vergonya que una població com Barcelona tingui uns voltants amb tals carreteres. La veritat és que, quan els viatgers surten de Tolosa i cap "panne" o mal temps imprevist els priva de tornar a marxar, dinen a l'aeròdrom mateix, sense anar, això ben entès, a Barcelona."

Pel que es veu, M. Archdeacon es queixava de les males vies de comunicació, però oblida l'esmentar que el camp d'aviació on va aterrar era preparat per francesos i que Barcelona no té encara un aeròdrom municipal de lliure aterratge.

Alguns consellers de la ciutat se n'han captingut; una moció del 17 de juny de 1919 demanava:

Primer. Protegir l'estudi de l'aviació, creant una escola pràctica.

Segon. Adquirir uns terrenys al pla del Llobregat per fer-ne un aeròdrom.

Tercer. Estudiar si fóra o no convenient posar-se d'acord amb certa entitat esportiva per tal de treballar conjuntament.

Eren sis els signants d'aquesta moció, que va fer néixer una ponència d'aviació.

El 13 de setembre del matèix any es presentà un dictamen en el que es deia ésser d'urgent necessitat per als interessos morals i materials de Barcelona la instal·lació d'un *Aeròdrom Internacional de lliure aterratge*, i es demanava que s'obrís un concurs públic per a l'adquisició d'un terreny que reunís les condicions necessàries per a l'establiment i funcionament del dit aeròdrom, etc. etc.

Les Bases del concurs foren publicades, però les coses no van anar endavant.

Més tard, el primer de febrer de 1922, els consellers de la Federació d'Aviació presentaren una nova proposició.

Cal dir que l'ambient general no els ha ajudat gairé. Havem vist molt i res, tant que quan posa un peu al llit ja gost atrevit el cap per a veure'n, però l'aeronàutica continua ignorada.

La línia Latécoère allarga el seu recorregut i internacionalitza els serveis sense que la cosa sembli interessar els barcelonins.

Per què s'esforcen tant les nacions civilitzades en establir i mantenir línies aèries? Perquè saben la importància que té el poder-se comunicar amb ràpidesa amb els països més llunyans.

Havem de continuar nosaltres, els barcelonins, amb els ulls closos al davant dels progressos de la navegació aèria?

Per la seva situació Barcelona necessita un port aeronàutic. Per crear-lo, l'entrebanc més gran és l'adquisició del terreny, la superfície del qual ha d'ésser almenys d'un quilòmetre quadrat; quedarien després altres tasques ben importants a fer, com és el obtenir bones vies de comunicació que l'uneixin amb la ciutat i el fer una bona organització del matèix port aeronàutic amb els seus nombrosos serveis.

Quant a la part financiera, pot dir-se que l'establiment d'un port aeronàutic no és cap mal negoci. Les despeses que poden resumir-se en interès del capital invertit, entreteniment i amortització, cous d'empleats i despeses generals; poden molt bé ésser cobertes amb les subvencions a què els serveis públics donen lloc, lloguers dels hangars, drets d'aterratge, arrendament de serveis, anuncis, entrades de "andau", etc.

De moment l'aeroport de Barcelona no tindria molt de trànsit; els avions de la línia Latécoère (sempre que s'entrés en un acord amb aquesta casa) i alguns particulars que voldrien guardar-hi llurs avions.

Però una reglamentació ben estudiada fora la que fomentaria el turisme aeri i augmentaria el moviment de mans aèries a l'aeroport.

Per altra part es pot creure que dins de poc no serà tan sols la línia transcontinental que passarà per Barcelona. Hi ha altres línies en projecte com és, per exemple, la internacional de Madrid i Lisboa.

A més a més, l'aeròdrom municipal fomentaria altres branques de l'aeronàutica, com són, per exemple, la fotografia aèria i els treballs cadastrals, els estudis meteorològics, geològics, etc.

Pel bé de Barcelona desitgem que se li doni un port aeronàutic de lliure aterratge.

Antoni Armangué

Converses filològiques

IV. Ortografia de les plosives finals.

En fi de mot són homòfones la *b* i la *p*, la *d* i la *t*, la *g* i la *c*. La pronunciació no ens pot, doncs, servir de guia per a l'ortografia d'aquestes lletres en fi de paraula. Si els catalans aprenguéssim de petits, amb lectures, dictats, etc., la llengua escrita, o bé, encara, si les nostres publicacions apareguessin amb una ortografia uniforme i no presentessin tantes de grafies errònies, l'escriptura de les plosives finals no constituiria, com ara, una grossa dificultat de l'ortografia catalana, puix que tindríem ben fixades en la memòria les grafies correctes dels mots més usuals terminats en una consonant plosiva. Però avui ens cal aprendre de memòria les llistes dels mots terminats en *b*, en *d* i en *g*.

Per facilitar aquesta tasca els tractats d'ortografia porten una sèrie de regles que ens donen cadascuna les grafies d'un nombre més o menys gran de mots, les quals no cal així aprendre de memòria. Però aquestes regles són sovint mal aplicades. Segons una d'elles, el femení *sorda*, per exemple, ens dona l'ortografia del masculí *sord*; llavors molta, que no han entès o no recorden bé aquesta regla, del fet que *sord* s'escriu amb *d* perquè el seu femení és *sorda*, treuen la conseqüència que cal també escriure amb *d buit*, puix que el seu femení és *buida*. En realitat, la regla que els apliquen a *buit* no es refereix sinó als mots en què el so de *t* va precedit d'una consonant, i no té per tant res a veure amb aquest mot, que s'escriu amb *t*.

Cal tenir ben present que el fet que el femení o els derivats d'un mot tinguin *b*, *d* o *g*, no vol dir que aquest mot hagi d'escriure's forçosament amb *b*, *d* o *g* finals; centenars de mots que es troben en aquest cas s'escriuen amb *p*, *t* i *c* finals, per exemples, *llop*, *cub*, *buit*, *mut*, *paret*, *fat*, *prat*, *set*, *foc*, *amic*, *manyoc*, *pessic*, *feixuc*, *rònec*.

P. Fabra

La Política

LA CONFERÈNCIA D'EN MASSÓ I LLORENS A CALELLA

Anunciant la represa de la ja famosa conferència d'En Massó i Llorens a Calella, s'ho repartí la següent fulla:

"Catalans: Es ben públic que l'alcalde de R. O. que patim suspengué arbitràriament diumenge passat la conferència "Per què sóc separatista", que el diputat de la Mancomunitat de Catalunya En Manuel Massó i Llorens donava a la sala d'espectacles de l'Associació Nacionalista d'aquesta vila.

Són ben públics els incidents ocorreguts amb motiu de tan ridícula disposició. No sabem si el dit alcalde de R. O. voldrà seguir trepitjant els nostres drets i s'entestarà a ofegar-se en la gran sèrie de processos que pesen damunt d'ell, però sí que podem dir que diumenge vinent, dia 22 d'aquest mes, a les set de la tarda, serà donada al mateix local la conferència suspesa, fent valer així els drets que les lleis ens concedeixen.

Per patriotisme i per dignitat ciutadana, no hi falteu! — Calella, 19 de juliol de 1923."

CONFERÈNCIA A CALONGE

Avui, a les nou de la vetlla i al teatre de Calonge, el president de la Joventut d'Esquerra Catalana, En Josep Pou i Sabater, dissertarà sobre el tema "El terrorisme anti-català i el sentiment del deure".

Organitza l'acte l'Associació Cultural "Els incansables".

CONCURS SINGULAR

El diari basc Aberi, *darrera d'una llarga ressenya de la conferència mig donada a Calella pel nostre amic En Manuel Massó i Llorens, explicant els cinquanta set motius que té per ésser separatista, diu que ells, els patriotes d'Euskadi, en tenen segurament més. Com a conseqüència, ha obert un* Concurs magne *a l'objecte de formular la llista de les raons que tenen els nacionalistes bascos per ésser separatistes.*

Anuncia l'adjudicació de valuosos premis, convidant tots els seus llegidors a prendre part al Concurs.

ELECCIONS PARCIALS

Hom diu que seran convocades eleccions parcials per a mitjans del mes que ve al districte de Granollers.

Tornaren a lluitar el candidat triomfant en les darreres Eleccions, En Josep M. Tries i de Bes, i l'ex-diputat pel mateix districte, En Francesc Torres.

CONFERÈNCIA AJORNADA

Ha estat ajornada la conferència que el doctor Emili Mira havia de donar aquest vespre a la Unió Socialista de Catalunya sobre el tema "Organització socialista del treball", primera del cicle que aquest centre ha organitzat.

La nova data de la celebració de la conferència serà anunciada oportunament.

BALCANISME AIGUALIT

Pot ja donar-se per liquidat el darrer període d'agitació madrilenya. Reunida la flamant Comissió depuradora de responsabilitats, pròxim el tancament de les Corts, jugulada l'empenta catastròfica del Suprem de Guerra, closos els incidents agressius, esbravades les essències renovadores en tòpics i les imprecacions del miting de l'Ateneu, és tornada la còmoda tranquil·litat a la capital d'Espanya.

Content del soroll mogut, però amb els nervis un xic cansats de les trifuleques algun moment potser massa virulentes, el bon espanyol entusiasta aficionat a l'alta política ideològica, pot retirar-se en un repòs ben guanyat, endormiscant-se en l'agradosa pau de l'istiu. Es doncs arribada l'hora d'analitzar els fets, i treure'n conseqüencies.

Quant davant de l'atonia catalana—en part obligada, en part massella—s'oposaven els esgarips verbalistes dels intellectuals madrilenys, molts fóren els que aquí mateix, digueren el seu plany en enyor de l'antiga fibra i tremp de la ciutat nostra, profetitzant que la divina llavor de les inquietuds i el ferment de les idees modernes, ens havia deixat per sempre, essent recollit gelosament per l'avant-guarda espanyola, àvida de renovació. I els que crèiem veure el fons de les coses les impossibilitats racials i la inconsistència dels buits elxelebraments, so'ns titllava d'unilaterals apassionats, i se'ns retreia la nostra indiferència per als fàcils funambulismes d'allà, i la continguda reserva en la tragèdia d'aquí, com a mostra de manca de sensibilitat humana.

Aquests darrers temps molts foren els que començaren de dubtar. *Bons companys*, convençuts patriotes, creien trobar un punt d'apoi per a l'alliberament, en una descomposició activa i ràpida de l'Estat espanyol. Deixant-se caure per la pendent del mínim esforç, volien deure als altres allò que, axiomàticament, només pot ésser fruit de la voluntat pròpia. I encara alguns, no volent prou l'actitud expectant i passiva, *propugnaven amb tota bona fe*, per pactes i aliances, amb els elements més neguitosos.

Ho explica el volum aclaparador dels telegrames inflats, que hem sofert.

La nostra premsa massa soviat es converteix en potent tornaveu de los sonores vacuitats *cortisanes*. Petits aldarulls de carrer, líriques declaracions o discursos d'imposants personatges, rivalitats, baralles, mes quines ambicions personalistes eren detalladament exposats com el pròleg encara una mica confús, d'una acció revolucionria segura. I alguns illusons s'enlluernaren massa de pressa.

Foia, però, *més planer el* creure-ho la propicia facilitat del moment. Si alguna vegada *un cop decisiu hauri apogut* fer-se amb major impunitat, ha estat l'actual. Tot descompost, els estaments i forces organitzades dividits, els adversaris amb la moral vençuda des de l'inici; era prou una mica de decisió per ensorrar d'una embranzida l'artificiosa plataforma de la política espanyola. I aquest coratge mínim, elemental, *sense ombra de perill*, ha mancat per complet.

Jo voldria que aquells que comparen les actitude de les dues ciutats i en treuen motius per blasmar la nostra, reflexionessin amb la fonda diferència dels obstacles a vèncer. Aquí qualsevol moviment, social o nacionalista que s'organitzés seriosament, trobaria al seu davant formidables resistències, i el que és *més* trist, avui per avui, per una dolorosa oposició, entre nosaltres mateixos. Allà l'agitació tenia el camí obert, iniciat pels dilettantis intellectuals empés per el snobisme dels senyorets vagatius, la massa segui en una promesa canvi, i tot ço que són els ressorts coactius de govern, si quadre d'efectives resistències estatals, oferien tàcitament quan no la complicitat, la neutral inacció. Doncs, malgrat els favorables auguris, tot ha estat una fugidora polsiguera.

Si, que podem fer-la la comparació, furgant fins a l'entranya viva. Mentres creixi la Joticia i sorollosa campanya, que tots saben condemnada a morir ofegada i diluïda, Barcelona passarà per una tragèdia reasentida, humana; per una lluita fonda entre positives voluntats en pugna; per un conflicte social portant als uns el desencoratjament de l'esforç i el treball fet endebades, i en molts llars de germans nostres el dolorós martiri de les privacions. I la ciutat, amb tots els seus defectes —que són tants, i tant grossos!—sapigué encara prendre una actitud digna, severa i sobria.

Barcelona coneix massa el preu de la sang; si sap lliurar-se a la revolta veritable, sap prou també l'amargura de les repressions cruels. No és com *Madrid ciutat on mai cap moviment* pot passa de motí. No es limita, quant se dóna a fer servir de projectile les verdures de les venedores de mercat, a treure car vidres o trossejar els marbres de les taules de café...

Més aquest cop la trama ha estat massa burda, la ficció excessivament grollera, i pocs deuen ésser els que guardin encara la vena davant dels ulls. Una acció confusa a l'entorn d'un problema fose i purament teòric, una estranya i tèrbola barreja d'intellectuals ideòlegs amb elements armats, i dominantla, vencent-la, la melodramàtica defensa del civilisme ajudada per la majoria del partit autor de la Llei de Jurisdiccions...

Paraules apocalíptiques en els mitings. Agressions personals en les solemnitats parlamentàries. Amenaces de paviades i rèpliques heròiques. Manifestacions d'adhesió amb tarjetes de visita. Responsabilitats; impunisme. Articles; gestes i crits. Soroll i moviment; lluïror superficial i vacuitat intensa i desenfrè llastimós... Ajonament Silent... I la xafogor endormiscadora de l'istiu...

Senzillitat liberal?... Vitrecció europea?

No... Balkanisme, i de qualitat inferior. Perquè dessota les línies histèriques de l'autèntic s'endevina quan menys la fibra del múscul i la força reaccional del nervi; i aquí tot queda en les convulsives oscil·lacions d'una flonja gelatina tremolejdissa...

Carles Pi Sunyer

CON PARLEN ELS FLAMENCS

El nacionalisme català, que és un dels moviments patriòtics més sans, més polits i més deferents amb l'adversari, és atacat pels espanyols com a ferrenyc, adust i incivil. Què dirien si els patriotes catalans, tan carregats de raó, empressin el lèxic dels flamencs envers els seus "germans" valons? Heu's aci, per exemple, la redacció d'un cartell pel senador i canonge flamenguejant Broecko:

"El Limburg és arran de l'abis. La nostra riquesa carbonera ens ho quint arrabassada, i el "*pauvre belge*" n'ha fet present als capitalistes valons i flamencs. Aquests senyors es comporten com a amos i senyors, i fan dels carbonatges nius de degenerats valons i d'afrancesats. Els nostres obrers flamencs, a qui *Bélgica* refusa estúpidament un ensenyament professional flamenc, són tractats com a estrangers en llur propi país. Que centenars d'entre ells algun víctimes d'accidents, és degut a la injustícia escandalosa que regna en la qüestió de les llengües. Podem suportar gaire més temps aquest vergonyós esclavatge?"

La situació a Europa

El Govern britànic en la seva reunió d'ahir acabà la redacció de la nota de resposta al Govern alemany, modificant-la per complet, de la carta als aliats i del protocol explicatiu i immediatament foren tramesos aquests documents als Governs de França, Bèlgica, Itàlia, i als Estats Units. Fins dilluns no es tindrà el contingut, però mentrestant els comentaris no toiten.

Mentrestant el Govern alemany ha repres les gestions prop dels governants britànics i prepara activament el referèndum sobre la pròpia acció de les darreres proposicions.

A Orient neguitzen les hostilitats. El Govern Grec Soviet ha tramès un telegrama a Lausanne manifestant el convent dels Estrets, que està signat a Constantinoble.

El president de la República francesa ha signat el decret amnistiant Malvy.

UN LLAMP MATA DUES PERSONES I EN FEREIX TRES MES

Anvers, 20.—A Vestinalli ha caigut un llamp a una granja, matant dues persones i ferint greument a tres més.—Radio.

Si ha alça o baixa dels salaris?

Hom ha plantejat sovint la qüestió d'saber si els salaris als Estats Units, per exemple, són més elevats que els pagats a la Gran Bretanya, o si, per exemple, l'obrer francès o belga cobra més o menys que l'italià o l'espanyol. Es difícil de respondre a aquesta qüestió, primer, perquè els salaris han sofert, en la majoria dels països, modificacions més o menys nombroses, i després, perquè llur potència real depèn de la situació econòmica de cada país en particular. De les dades relatives a les darreres modificacions en els salaris, publicades recentment per la *Revue internationale du travail*, hom pot deduir que entre els països occidentals les condicions dels salaris a França i a Bèlgica han estat sensiblement anàlogues, i el moviment de reducció que, en aquests països, el 1920, havia estat menys accentuat que a Anglaterra, per exemple, ha portat a una estabilitat relativa en 1922, que ha continuat durant tot l'any. A Anglaterra, a Dinamarca i als Països Baixos, la baixa dels salaris, que començà d'una manera general en 1921, ha continuat, segons les darreres informacions, durant tot l'any 1922. Hi ha, amb tot, certs indicis mostrant que a darreries de 1922 o a principis de 1923 aquesta baixa ha fet lloc a una certa estabilitat.

A Alemanya, el moviments dels salaris ha estat assenyalada per una alça tantmateix ràpida, durant aquests darrers anys, i les informacions publicades per al període comprès entre la tardor de 1922 i el febrer d'enguany, mostren que aquest moviment continua, essent les variacions diferents de mes en mes o d'indústria en indústria quant a la taxa de l'augment. A l'Austria, on fins a setembre de 1922 les variacions eren semblants a les observades per la S. de les N., els preus han baixat de mica en mica d'ençà de setembre de 1922 fins a fi d'any, mentre que els salaris han continuat pujant fins a mitjan octubre, aturant-se i romanent intactes fins a novembre, i minvant d'ençà de desembre.

Ara ço que concerneix als països extra-europeus, els salaris, als Estats Units, que han baixat considerablement d'ençà de darreries de 1920 fins a principis de 1922, han romàs estables a la primavera i a l'estiu de l'any passat. Durant els darrers mesos de 1922 s'ha manifestat una tendència a l'alça.

L'aviació militar als Estats Units

Segons comuniquen de Washington, un aeroplà de bombardejament, que serà el més gran del món, féu els seus primers assaigs el dia 15 de juliol.

Aquest avió, completament equipat, transporta set canons i pot avarcar sota el seu foc tots els angles pels quals altres avions l'atacaran. No es diu quin pes de bombes podrà aixecar aquest gran avió; és de creure que serà molt més considerable que el que poden aixecar els grans avions actuals (500 a 2.000 quilos). El seu armament extraordinàriament poderós li permet de no témer massa l'avió de caça enemic, i quan serà delastat de les seves bombes, esdevindrà pel seu compte un terrible caçaire.

Els EE. UU. recerquen, pel que hom veu, el material poderós. Els estudis es perseguelxen a la vegada sota aquests tres aspectes: l'estre portador, el seu armament i el seu carregament en bombes. La informació que donem de Washington en dóna una idea. Del costat de l'armament hom experimenta, a hores d'ara, diverses categories d'ametrelladores, així com diversos models de canons molt perfeccionats. Bombes de 130, 272, 500, 908 quilos han estat emprades durant el curs de tir sobre els antics navilis alemanys, i després d'aquests assaigs han estat continuats els estudis sobre l'estandardització d'aquests projectils i de llurs metxes. Les experiències continuen a Aberdeen. Hom assajarà aviat una bomba de fragmentació d'11 quilos i s'han emprès els estudis relatius a una bomba de gas.

Ultra els esforços per dotar el país d'una artilleria perfeccionada remarcable per la seva potència i mobilitat, i de recercar constantment la perfecció en l'ús dels gasos asfixiants, els Estats Units es preocupen de l'aviació militar, sense acontentar-se d'allò que fan els altres països. Hom tem, ençà i enllà de l'Atlàntic, l'esdevenidor i hom s'arma per a les lluites eventuals.

Simpaties alemanyes pel feixisme italià

Segons comuniquen de Berlín, també hi ha alemanys que s'interessen pel feixisme italià. No pas solament llurs col·legues reaccionaria, la qual cosa no tindria res de particular, ans el centristes i populistes. Així la *Zeit*, parlant del senyor Mussolini, precisa la qualitat de l'home d'Estat italià escrivint que no és ni reaccionari ni revolucionari en el sentit comú de la paraula. "El president del Consell italià, diu, és un home d'ordre que en l'hora més greu va tenir el coratge d'emprar l'energia enorme que el distingeix amb el fi de salvar la seva pàtria de la ruïna. La Zeit afegeix que a Alemanya els interessos de la qual no contrasten amb els d'Itàlia, no ha pagat desesperadament el desenrotllament de la nació italiana, la qual representa avui un factor que hom de tenir en compte i llur ajut pot ésser molt útil.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 20 DE JULIOL DE 1923

BORSA MATI

Nord	67'50	67'50	67'45	67'40
Alacant	67'40			67'40
Andaluses	16'—			16'10
Docks	16'—			16'25
F. C. Metrop.				

BORSA MIT

	67'50	67'55	67'50	67'55
	163'			168'

DIVISES ESTRANGERES

Francs	41'30
Suïssos	184'25
Belgues	34'10
Lires	38'—
Lliures	32'19
Dòlars	7'02
Marcs	0'036
Corones	0'0125

CORSA DE MADRID

	Com.	1 mes	Prop.
Interiors	70'80		
Amortitzable 4 0/0	83'		
Amortitzable 5 0/0	89'40		
Exterior 4 0/0			
Banc d'Espanya	562'		
Banc Esp. de Crèdit			
Banc Esp. Río Plata	460'		
Tabacs			
Sucres pref.			
Sucres ord.	84'70		
Cèdules			
Nords	338'		
Alacants			
Francs	41'25		
Lliures	32'10		

BORSA DE PARIS

Londres	732'65	728'17
Bèlgica	67'30	
Espanya	42'75	243'
Holanda	268'75	
Italia	73'42	72'42
Nova York	17'04	17'03
Portugal		
Suècia	4'4'50	
Suïssa	3'1'25	335'80
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Noruega	77'25	
Dinamarca	296'	
Berlín	0'0'40	0'0042
Viena	0'0'24	0'0'4,40
Praga	51'03	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons		189'50
" " Isabel		152'
" " mous		120'
" " petites		121'
" " francès		120'
" " lliures		32'57
" " dòlars		6'65

SUCRES

Nova York — Tanca 19 juliol

Setembre	4'3'
Desembre	4,7'
Març	23,'
Maig	3'4'

CAFÈS

Nova York — Tanca 19 juliol

Disponible	11'
Juliol	0'0'
Setembre	7'2'
Desembre	7'0'
Març	0'3'
Maig	6'0'

BORSA TARDA

Nord	67'35			67'30
Alacant	67'40	67'40	67'35	67'35
Colonial	6.'	67'	66'65	66'65
Automòbiles	111'			111
Gran Metrop.	149'10	149'75	149'20	149'75
F. C. Metrop.	162'50	162'75	1..2'	162'75

BORSA DE LONDRES

Cèdules argentines	39 3/8	Montevideo	4112
Exterior	69	Xile	3640
França	78125	Berlín	1675000
Nova York	45925	Copenhague	2625
Espanya	3218	Yokohama	2156
Suïssa	2601	Bèlgica	9455
Holanda	11701	Noruega	23275
Itàlia	10650		
Suècia	17275		
Portugal	215		
Argentina	4006		

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del 20 juliol 1923

	Disp.	Juliol	Octu.	Dbre.	Gener	Març
Tanca anterior		20'55	19'80	20'30	19'12	
Obertura		18'30	19'05	19'18	18'18	
Segon telegrama		18'50	19'70	19'31	19'05	
Tanca		18'47	19'60	19'21	18'90	
LIVERPOOL						
Tanca anterior						
Obertura			13'18		12'65	
Segon telegrama		14'91	13'21			
Tanca		14'88	13'13		12'61	12'40
New Orleans						
Tanca anterior	20'	20'40	19'60			
Obertura						
Segon telegrama						
Tanca						

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

	Anter.	Corrent
Empréstit 1914	72'50	
" 1926	76'	76'
G. G. Comunal	76'	

UNITAT) BARCELONA

Imp. 9.000.000	78'	78'25
" 5.000.000	78'75	
" 13.000.000 B.	77' 0	
" 13.000.000 C.	77'75	77'50

AJUNTAMENT BARCELONA

Emissió 1903	78'	78'
" 1904	78'	78'
" 1905	78'	
" 1906 A	78'25	
" 1906 B	78'75	
" 1906 C	76'75	78'25
" 1907 D	77'.0	77'25
" 1910 D	77' 5	
" 1912 B	77'25	
" 1912 E	76'75	76'75
" 1912 F	73'	73'2
" 1913 B	77'25	77'.0
" 1916 B	77'25	
" 1917 B	77'75	77'50
" 1918 B	77'.5	77'2.
" 1919 B	77'.0	77'.0
" 1920 B	77'.5	77'.5
" 1921	68'35	68'65
Etsampla 1899	94'.5	94'70
" 1913	80'75	
" 1907	86'75	8.'75
Bons Reforma	81'35	81'..

PORTS

Port de Barcelona	87'	87'25
" " Melilla	100'80	
" " Sevilla	91'	
" " Gijón-Musel	83'	

LLETRES DE L'ESTAT

		Anter.	Corrent
Interior 4 %	A	76'65	76'30
" "	B	70'9	71'1
" "	C	70'8	71'1
" "	D	71'	70'80
" "	E	70'85	70'65
" "	F	70'..	70'90
" "	G	71'	71'25
" "	H	9.'6	87'10
Exterior 4 %	A	86'8	87'
" "	B	86'6	86'80
" "	C	8.'7	86'70
" "	D	85'7	85'60
" "	E	8.'6	8.'.5
" "	F	87'5	87'50
Amortitzable 4 %	A	88'5	
" "	B	88'..	
" "	C	88'1	88'75
" "	D	88'2	
" "	E	88'4	
" 5 %	A	96'2	96'25
" "	B	96'	96'20
" "	C	96'1	96'30
" "	D	96'	
" "	E	96'5	
" "	F	96'..	
" 1917	A	10.'..	
" "	B	16'4	16'20
" "	C	16'..	16'20
" "	D	16'21	
" "	E	85'6	
" "	F	10'..	
" O. Tres. O. 1924	A	10'..	100'80
" "	B	10'..	101'50
" "	C	10'..	101'65
" "	D	15'7	15'65
" "	E	15'7	
" "	F	15'7	
" O. 1923	A	15'7	15'65
" "	B	15'7	15'85

OBLIGACIONS FERROCARRILS

		Anter.	Corrent
Villalbes	4 %	74'50	
Almansa	4 %	7.'50	75'50
Osques	4 %	78'50	78'50
Tudela	5 %	88'	
Nord 1.ª hip.	3 %	64'85	64'75
" 2.ª		62'85	62'7.
" 3.ª		62'75	62'.0
" 4.ª		62'85	62'.0
" 5.ª		62'25	62'25
Pamplona		61'65	61'75
Tudela		65'75	66'25
Segovia		56'50	56'25
M. a. Jaén		56'50	67'50
Asturias 1.ª		64'	
" 2.ª		62'65	
" 3.ª		6 '65	
M. Z. A.	5 %	94'85	
" B 4 1/2 %		77'75	
" C	4 %	70'50	70'50
" D	4 %	70'50	78'75
" E 4 1/2 %		77'50	77'50
" F	5 %	87'	
" G	6 %	8. 75	101'75
" 1.ª		90'10	90'
" 2.ª		7 '7.	
" 3.ª		71'65	
Fran. 1864 2 1/2 %		5 7.	98'25
" 1878 2 1/2 %		5 '7	56'5.
Directes 2 1/4 %		52'25	52'.5
Reus-Roda 2 1/4 %		47'	
Lleidas		68'15	68'25
Orenses fix	3 %	61'2	
Orenses	var	56'7	
Caceres	5 %	86'50	
"	4 %	70'50	
" Variable		74'	74'
Vasc Astur. ans 1.ª		95'	
" " 2.ª		87'50	95'
Olot Girona	6 %	8.'10	
"	5 %	79'25	
Andalus	5 %	79'25	79'75
Secundaris	4 %	66'50	66'75

OBLIGACIONS FERROCARRILS

		Anter.	Corrent
Manresa Berga	4 %	88'	
G. Gral. Tram.	4 %	89'50	
" "	5 %	94'75	
Tramvies BBG	6 %	90'	
"	4 %	74'75	
" St. And.	4 %	72'	
Sarrià-Barcel.	6 %	103'50	
Ferr. Calat.	5 %	60'50	80'75
Ferr. catalans	6 %	57'75	58

OBLIGACIONS FERROCARRILS

		Anter.	Corrent
C. Ber. E. 1900	5 %	80'	80'50
" 1907	4 %	62'	62'
" 1908	4 %	62'	
" 1912	5 %	66'	
" 1913	5 %	63'50	
" 1916	6 %	94'	94'
Aigües Barna.	3 %	58'50	
"	4 %	70'50	
"	5 %	88'	
"	5 %	86'	
"	6 %	101'	103'75
Catal. O.-E. D 4 1/2		73'75	
" E 4 1/2		73'25	
" F 4 1/2		73'.0	73'50
" G 6 0/0		81'	82'15
" Bons 6 0/0		92'25	93'
Alum. pob 6 5 0/0			
" B 5 0/0		62'	
Energes. 5 0/0		67'	
" 6 0/0		93'	93'50
" Bons 6 0/0		81'75	82'
S. del Cinca 5 0/0		68'	
" 6 0/0		90'	91'
E. N. de Ebre 5 0/0		73'	
S. P. F. Mot 6 0/0		63' 0	
" Bons 7 0/0		99'25	
S. E. C. Elct. 6 0/0		75'	
H. A. Elect. 5 0/0		100'15	
" 6 0/0		89'75	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

		Anter.	Corrent
C. Fluid Elct. 6 0/0		88'	
C. Mall. Elct. 6 0/0		104'	
Manresana 5 0/0		80'25	
" 6 0/0		94'53	83'50
C. Gral. Elct. 6 0/0		81'	

OBLIGACIONS VARIES

		Anter.	Corrent
Trasatlántica 4 0/0		85'75	
" 5 0/0		105'50	
" 6 0/0		104'	
Urgella var.		80'	
I Filipines 4 1/2 %		90'25	
Fabra Coats		64'	
Sucres 4 0/0		73'	
" estamp		82'	
" Bons 6 0/0		46'25	
Asland 5 0/0		88'	
" pref		67'25	
" 6 0/0		16'	96'25
" 7 0/0		101'50	
Reg. del Ebre 4 0/0		66'	68'
F. d'Obres 4 1/2 %		84'	
" 5 0/0		55	
C. Cot. i Aut. 5 0/0		82'	
Unió Vidriera 5 0/0		80	
Siemens 5 0/0		93'	
Carbs. Berga 4 1/2		65'	68'50
Cons. Naval 5 0/0		84'	
" Bons 6 0/0		99'75	98'85
A. i Gracia 5 0/0		102'	
" 6 0/0		103'	
" A 1 1 7 0/0		94'	
Cons. i pavim 6 0/0		94'	
G. A. F. Tun. 5 3/4		91'	
" " 6 3/4		85'	
St. G de Recs 6 0/0		80'	
C. G. Carbons 6 0/0		102'	
Gas Barcelona 6 0/0		64'50	
Mines del Rif 6 0/0		84	
" 6 0/0		83'	
T. Fran. Esp. 7 0/0		97'75	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

		Anter.	Corrent
Banc d'Espanya		568'	
Banc de Vilanova		53'	
Banc de Catalunya		180'	
Credit i Docks		145'	102'50

FERROCARRILS I TRAMVIES

		Anter.	Corrent
Sarrià Barcelona		103'	
Orense Vigo		74'80	
Manresa Berga		16'	
Andaluses		57'	
Sur d'Espanya			
Vallad. M. Rioseco		8'	
Olot Girona		28'	
Mandara		78'	
C. Ferros i Tramvia		18'	
Canal Ebre		22'	
Villena Alcoy		28'	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

		Anter.	Corrent
Catalana D		77'	
" E		77'	
" F pf. 5 0/0		97	
" F pf. 6 0/0		8 '50	82'50
Barcelonesa		120'	
Metalurg. Ebre		97'	
La Electricitat Sub		46'	
Force Motrius			
" D			
" E		71'	
Const Elèctriques		82'53	
Aigues Barna O		22'50	119'
" diferidas		28'	
C. H. A. Elect.	A	3 4'	
"	B	334'	
C. Fluid Electric	B	133'	
"	C		
"	D	37	

ACCIONS VARIES

		Anter.	Corrent
C. Gral. Tabacs F 1.ª		237'50	232'50
" F 2.ª		190'	
C. Trasatlántica	C	102'	
"	P	103'	
Canal Urgell		13'50	
La Maquinista		10'	
Espanya Industrial		151'	
Hidro. del Ebre			
Sucrera del Segre			
"	P		
Gral. Telefons			
"	P	88'	
C. Peninsular			
"	P	87'25	88'
F. d'Obres i Cons.		139'	
Unió Resinera			
Asland		117'	
C. Metalúrgica			
"	P	73'50	
Sucreres	C	39'	
"	P	80'	
Mutua Propietaria		40'	
Indus. Agrícoles		177'	
Unió Vidriera	A	40'	
"	B	70'	
Cotxes i Autos	A	90'	
"	B	90'	
Indus. Elèctrica		97'	
Cons. i pav. A B C		55'	
"	I	53'	
Automòbil S. A.		112'	
Hispano Suïssa		199'	

ACCIONS VARIES

		Anter.	Corrent
Indus. Alcoholera		73'	
Foment propietat		50'	
C. Transmedit.		50'	50'
S. A. Monegal		46'	
S. A. Damm		103'	
Catalana G. i Nav.	A	104'	
"	B	100'	
Làmpara Z		93'	
Salas	O	61	
"	P	67'	
Torras fer. i coll		100'	
Manuf. suro		100'	
Asfalts Tarrag.	A	72'	
"	B	72'	
Hotel Ritz		78'	
Carburs Metàlics		129'	
La Bulbenia	A	80'	
"	B	80'	
"	C	80'	
S. A. Cros		153	

MINES I CARBONS

		Anter.	Corrent
Carbonieres		28'50	
Hulleres		178'	
M. i sondeigs	O	5'	
"	P	5'	
Carbons Elèctrics			
Mines del Rif		255'	
Carbons Berga	O	60'	
"	P	100'	
" Carbonera	P	175	
"	O 1.ª	120'	
"	O 2.ª	150'	
H. Minera		60'	
General de carbons		41	
Coto Minera		50'	

BORSA DE PARIS

	Anter.	Corrent
Interior esp.	176'	
Exterior 6 0/0	207'10	
" Espanyol	605'	
Ac. Algerani	600'	
Ac. Andaluses	313'	
Obs. " 1.r	300'	
Obs. " 2.a	600'	
Obs. Caceres var.	353	
Accions Nord	600'	
" 1.r	770 50	
Pamplona	720'50	
Barcelona	1'1250	
Asturias	720'	
" 2.a	740'	
Tabas Filip.	35'61	
Riotinto	377'15	
Renta franc. 3 %	58'91	
" " 5 %	75 05	
Nord 2.a serie	745'	
" 3.a "	700'	
" 4.a "	774'	
" 5.a "	782'	
Lleydas	750'	
Astúries 3.a	7 0'	
Priorat	810'	
Pamplona esp.	720'50	
València Utiel	710'	
Alacant 2.a	600'	
" 3.a	610'	
Càceres acció		
Córdoba	677'25	
Andaluses 1.r var.	321'	
" 2.a "	322'	
" 1917 3 %	330	
Badajós	1150'	
Ced. Argent.	201'	

Anuncis Oficials

FERROCARRIL DE SARRIA A BARCELONA, S. A.

S'assabenta els senyors tenedors de les obligacions emeses per aquesta Companyia en 17 d'abril de 1916, que a partir del dia 1 d'agost vinent, tots els dies feiners, es procedirà al pagament del cupó número 29, que vencerà en aquella data, amb deducció d'impostos, a la Societat Anònima Arnús-Garí i a les oficines del Sindicat de Banquers de Barcelona, carrer de Ferran, número 34, principal.

Barcelona, 19 de juliol de 1923. — EL DIRECTOR GERENT, F. Fraser Lawton.

FERROCARRILS DE CATALUNYA, S. A.

Vencent en 1.er d'agost vinent el cupó número 1 de les obligacions al 6 per 100 emeses per aquesta Companyia en 8 de maig de 1923, es posa a coneixement dels senyors tenedors de les mateixes que, a partir de l'esmentada data, tots els dies feiners, es procedirà al pagament dels expressats cupons, amb deducció dels impostos, a la Societat Anònima Arnús-Garí.

Barcelona, 19 de juliol de 1923. — EL DIRECTOR GERENT, F. Fraser Lawton.

Es coberta la Subscripció pública de la Societat General Gallega d'Electricitat

L'emprèstit de 28.000 obligacions hipotecàries de la Societat General Gallega d'Electricitat, el producte del qual es destina a posar el Salt del l'ambre, en la major rapidesa possible en explotació que permetrà elevar a 32,000.000 Kvh. els 19,000.000 Kvh. que en l'actualitat produeixen i en aquesta forma quedaran ben proveïts d'energia elèctrica el radi d'acció que és del Ferrol a la frontera de Portugal atravessant Betanzos, Puentedeume, La Corunya, Santiago de Compostela, Padrón, Villagarcia, Pontevedra, Vigo, Redondela i Tuy, dotze hé aquesta emissió ha estat coberta representant això un veritable èxit, més encara, si ens fixem en què d'uns dos mesos més s'han fet emprèstits en valors similars que l'un va resultar un veritable fracàs i de l'altre només es cobrí un 30 per 100 als voltants del total de l'emissió, això prova que el públic es dona compte de quins valors de renda li mereixen més garantia.

Era ben vist de que havia d'ésser un èxit, assegurant l'èxit, assegurant l'emissió firmes de reconeguda solvència i honorabilitat com són la Banca Marsans S. A., la casa Soler i Torra germans signatures que per si soles ja són una garantia; i a més a més la cooperació de les conegudes cases, dintre les finances gallegues, Nebots de J. Pastor, de la Corunya i Fills de Olimpio Pérez, de Santiago.

Ens congratulem de l'èxit obtingut per les firmes asseguradores i per la Societat General Gallega d'Electricitat, la qual podrà donar més impuls a llurs negocis.

J. C. O.

MERCAT DE LLOTJA

BLATS

Aragó i Navarra, de	.....
Castella i Manxa, de	45 a 46
Extremadura, de	39 " 39 1/2
Andalusia dur	34 " 35

(Preus en pessetes 100 ks. sense sac damunt vagó origen.)

FARINES

Força, de	72 a 73
Extra local, de	65 1/2a66 1/2
Corrent id., de	63 1/2a64 1/2
Blanca extra Castella, de	64 a 65
Blanca corrent Castella, de	63 " 63 1/2
Baixa, de	41 a 42

(Preus en pessetes sac de 100 kg. damunt carro aqui.)

DESPULLES

Número 3, de	40 a 41
Número 4, de	24 " 25
Segones, de	19 " 20
Terceres, de	18 " 19
Quartes, de	17 " 18

(Preus en pessetes sac de 40 kg. damunt carro aqui.)

Menut (prims), de	17 a 18
Segonet, de	16 " 17
Segó, de	16 " 16 1/2

(Preu en rals quartera de 70 litres sense sac damunt carro aqui.)

CEREALS

Moresc catxal, de	.....
Moresc Plata non, de	31 1/4a31 1/2
Moresc Plata vell, de	30 1/4a30 1/2
Ordi Extremadura i Manxa	28 " 29
Ordi Plata	28 " 29
Civada Extremadura, de	32 " 33
Civada roja, de	.....
Civada Plata, de	31 " 32
Faves Mallorca, de	.....
Faves València, de	.....
Faves Llobregat, de	45 " 45 1/2
Faves Extrm. o Andalusia noves, de	40 a 41
Faves estrangeres, de	.....
Favons fins disponibles, de	.....
Favons fins nous, de	39 " 40
Favons Marroc, de	.....
Favons estranger, de	46 " 47
Besses Segarra, de	48 " 49
Besses Andalusia, de	.....
Besses estrangeres, de	46 " 47
Besses verdes, de	.....
Escaiola Andalusia, de	62 " 63
Escaiola Marroc, de	50 " 51
Mill estranger, de	56 " 57
Mill país, de	.....
Erps, de	.....
Titus, de	36 " 37

(Preus en pessetes 100 ks. amb sac damunt carro aqui.)

LLEGUMS

Arròs

Bomba, de	110 a 115
Especial, de	66 " 67
Selecte, de	63 " 64
Matisat, de	64 " 68
Bell-lloch O, de	60 " 61
Trencat	49 " 50

Despulles d'arròs

Farina, de	52 " 53
Cilindre (farinasses), de	24 " 25
Escallat, de	.....

Mongetes

Castella, de	90 a 95
Mallorca, de	90 " 100
Prat, de	.....
Estrangeres, de	80 a 81

Cigrons

Sanc, de	115 a 125
Blancs arrugats alfarnats 44/46, de	110 " 111
Blancs arrugats alfarnats 48/50, de	104 " 105
Blancs arrugats alfarnats 50/54, de	83 " 84
Blancs arrugats alfarnats 54/60, de	75 " 76
Blancs arrugats alfarnats 60/65, de	72 " 73
Pelons, de	70 " 85
Llentles, de	.....
Guixes, de	.....

(Preus en pessetes 100 ks. amb sac damunt carro aqui.))

GARROFES

Xipre, de	40 a 41
Negra Vinaroç nova, de	36 " 37
Negra Castelló nova, de	36 " 37
Negra Matafera nova, de	34 " 35
Negra i roja vella, de	30 " 31
Negra Elvissa nova, de	27 " 28
Mallorca nova, de	26 " 27

(Preus en rals 42 ks. sense sac damunt carro aqui.)

FORRATGES

Alfals primera, de	7 1/2 a 8
Alfals segona, de	6 1/2 " 8
Palla llargueta, de	5 " 5 1/2
Palla curta, de	4 " 4 1/2
Fulla d'olivera, de	6 " 7
Trepadella, de	.....

(Preus en pessetes 40 ks. damunt carro aqui.)

Polpa remolatxa, de	27 a 28
Turró de coco, de	28 " 29
Farina llinosa, de	36 " 37

(Preus per 100 ks. amb sac damunt carro aqui.)

VAGONS ARRIBATS

Estació M. S. A.
4 de blat; 6 de farina.
Estació del Nord
8 de blat; 8 de farina.

Impressió general:

Se'ns presenta avui el mercat amb una mica d'ensopiment i si bé com pot veure's en gairebé la major part de gèneres es nota com si anéssim a una altra baixa, i això és degut més que tot a la poca atenció per part de les Companyies en facilitar el material degut.

Avui entra un vaixell amb moresc i se n'espera un altre; de tot això en parlarem més extensament en la nostra edició de demà, a l'ensems que ho farem donant a conèixer algunes dades pel govern dels nostres llegidors.

SOLER i TORRA G. MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1
VALORS - CUPONS - GIRS - CANVI
Negociem el cupó del DEUTE AMORTITZABLE 5 per 100 venciment 15 d'agost

Lliet condensada
EL PAGES

Es la reina de les aigües de taula
LA DE LA VALL DE SANT DANIEL
Depositari: JOSEP PAGANS, Ponent, 28

Sony'eres
Abans de comprar, no deixeu de visitar la gran casa de confeccions de roba menu
MONTMARTRE
(carrer del Comte de l'Assalto, 47), où trobareu un gran assortit de vestits, capes i bruses
DES DE CINQUANTA PESSETES

Chaves i C.ª, S. en C.ª
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 6
Telèfons 1230-1231 A.

M. M. Nadal Villalonga
OCULISTA
(Ex-ajudant del Dr. Lapresenne, de París)
Tractament especial i ràpid del trasoma (granulacions); malalties externes; correcció de tota clase defectes òptico-visuals.
Ca 4 a 6 i hores convingudes.
CUCURULLA, 2, 1er.

SEGELLS DE GOMA
Gravats de totes clases en metalls i fustes: Rampes en dos centrees. Carta Catalana, 113. (entre Bruch i Lepant).

Gaseta loca

Sants d'avui: Daniel, profeta, i Víctor i Alexandre, màrtirs.

CORDILLERA
Vi blanc, 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

Treballant al moll de Balears, Josep Rosé Estalé es trencà la cama dreta.

En reunió general celebrada al seu estatge social (carrer d'Aragó, 410) pel Club Pirineu Català, van ésser nomenats per a la Junta directiva el senyors següents:

Josep Sala, president; Josep Colomines, vicepresident; Angel Pinya, secretari; Ramon Torres, vicesecretari; Joan Domingo, tresorer; Antoni Frauca, bibliotecari; Daniel Frauca, Joan Salart, Eduard Rosselló, Joaquim Saludes i Joan Rosell, vocals.

Tapioques i Purés
FIGUERAS
sont els millors del món

Ens comunica la Comissió organitzadora d'uns Jocs Florals de Sarrià que ben aviat apareixerà el cartell-convocatòria, al qual figuraran premis oferts per les autoritats, entitats político-recreatives sarrianenques i alguns de particulars. Formaran el Jurat qualificador els senyors Apeles Mestres, Josep Maria Tous i Maroto, Joaquim Ayné Rabell, Lluís Via i Antoni Bahsch i Torrell.

Aparells fotogràfics
garantitzats i econòmics els trobareu a la Casa Cuyàs: Portal de l'Angel, 11.

A les oficines del Foment del T. N. es troba a disposició de quantes persones desitgin consultar-lo, un Projecte de tarifa especial de bonificació, P. V., núm. 38. (1923) de la Companyia del ferrocarril de Madrid a Aragó, per al transport de llenyes i fusta ordinària sense elaborar.

MONTANA
Vi negre, 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

El Rdi Club Catalunya posa en coneixement de'ls seus socis que dissabte, dia 21, a les set del vespre, a l'estatge social, l'enginyer Mr. E. Laurent farà proves amb un telèfon altaveu, rebent el "broadcasting" emès per la Companyia Ibèrica de Telecomunicació de Madrid i alguna altra transmissió.

JOIES VILANOVA UNIO, 8

Una comissió de veïns del carrer de Sant Medí (Sans), i especialment dels números de les cases que són més perjudicades (10, 12, 14, 16 i 18) ha adreçat al tinent d'alcalde del districte VII i a l'Institut d'higiene urbana, quelxant-se de les irreportables fetors que exhalen les aigües de la riera d'Entoder, que en passar per darrera les esmentades cases porta les deixalles utilents d'una fàbrica de curtits que hi ha al número 30 del carrer de Càceres.

Fa prop de dos anys que dura aquest intolerable abús, i aquesta és l'hora que no solament s'ha provat d'evitar-lo, sinó que les reclamacions justes dels veïns no són ateses per ningú.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/ de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

S'ha rebut en aquesta redacció el número corresponent al mes d'abril de la *Revista de Tècnica de l'Edificació*, òrgan oficial de l'Exposició Internacional de Tècnica de l'Edificació, que tindrà lloc a la nostra ciutat als Palaus del parch de Montjuïcs. Ofereix un sumari molt interessant.

Per a cines de familia
no hi ha com la Casa Cuyàs
Portal de l'Angel, 11.

Si encara no coneix la Llumpiri
VULCAN 1/2 WAT
assageu-la i l'adoptareu
Rambla Flors 26, botiga

Xampany Baqués
El de millor bouquet
Guardiola de Fontrobí

La secció permanent d'organització i treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria invita a tots els seus associats a la conferència que avui, dissabte, donarà al saló de conferències el professor argentí En Daffi Dalmau, desenrotllant el tema "Del feudalisme per la democràcia al socialisme i de l'imperialisme pel nacionalisme l'internacionalisme".

El millor obsequi per a les vacances
és un aparell fotogràfic de la Casa Cuyàs: Portal de l'Angel número 11.

A les quatre de la tarda d'ahir, al carrer del Comerç, davant del Passatge de Pujades, toparen un camió i un auto, quedant aquest completament destroçat.

El camió anava per l'esmentat passatge a un excés de velocitat, i va a l'auto en arribar al carrer del Comerç.

Sortosament, no hi hagueren desgràcies personals.

DE RUSSIA

—o—

Una nota de la Unió de Repúbliques Soviètiques notificant la seva constitució

—o—

Moscou, 20. — L'Agència Rosta, afecta al Govern sovietista, ha comunicat la següent declaració per la qual la Unió de les Repúbliques Sovietistes notifica la seva constitució a *tots els pobles i a tots els Governs*:

"El Comitè Executiu Central de les Repúbliques Sovietistes notifica a tots els pobles i Governs la creació de la Unió de *les Repúbliques Sovietistes Socialistes*, el dret facultatiu de les Repúbliques sovietistes de sortir de la Unió, i el lliure accés a la Unió per a totes les Repúbliques socialistes sovietistes que es puguin formar en l'esdevenidor. En fusionar els comissionats de la guerra, de la marina, dels afers estrangers, del comerç exterior de les comunicacions, dels telèfons i telègrafs la Unió de les Repúbliques Sovietistes deixa entre les mans de cada una de les Repúbliques respectives la direcció de la instrucció, de la justícia, de l'agricultura i de la indústria basada sobre els costums locals.

La Unió de les Repúbliques Sovietistes és amiga de tots els pobles opresos, desitja mantenir relacions amicals amb tots els països i defensa els interessos de tots els treballadors. —Rosta.

DE FRANÇA

—o—

M. Millerand ha signat el decret amnistiant Marty, l'ex oficial de la flota de la mar Negra

—o—

París, 20. — El president de la República, M. Millerand, ha signat un decret aplicant el benefici de l'amnistia a nombroses persones, entre elles l'ex-oficial Marty, que es troba ara a perpinyà.—Havas.

EL GENERAL GOURAUD GOVERNADOR DE PARIS

Pris, 20.—El general Gouraud ha estat nomenat governador militar de París.—Havas.

AMNISTIA

Moscou, 20. — En honor del tercè aniversari de l'alliberament de Minsk de l'ocupació polonesa, el Comitè Central Executiu de la Unió de les Repúbliques sovietistes ha acordat una amnistia als antics membres de les organitzacions antisovietistes de la Rússia blanca. Aquesta amnistia és el primer decret del Comitè Central Executiu de la Unió.—Rosta.

Mutualitat de secretaris

ASSEMBLEA DE CONSTITUCIO DE LA MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA

De conformitat amb el programa projectat, dijous, a les tres de la tarde, va tenir lloc a l'Escola d'Administració de la Mancomunitat la reunió de la Junta directiva de la Germandat de Funcionaris d'Administració Local, despatxant-se els assumptes pendents i canviant impressions sobre els punts que varen ésser objecte de deliberació a l'Assemblea ordinària, senyalada per al dia següent.

A les cinc de la tarda, i amb molta concurrència, s'ha celebrat l'Assemblea preparatòria per a la provisió de càrrecs de l'esmentada Germandat i de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

El president de la Germandat, senyor Castells, donant per suposada la necessitat que continui la Germandat, ha fet present el canvi d'orientació que la Mancomunitat ha de prendre amb motiu de la creació de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

Assenyala les dificultats amb les quals ha lluitat la Germandat per la manca d'una Oficina que cuidés dels treballs interns, arribant a la conclusió de què és del tot imprescindible l'organització d'aquella i la necessitat que funcioni amb caràcter permanent en aquesta ciutat.

Creu pertinent una renovació total de la Directiva de la Germandat a fi de donar entrada a nous elements que fins el present han estat al marge de les responsabilitats del poder.

Diferents socis presents demanen algunes aclaracions i creuen ha de continuar la mateixa Junta.

Intervé el senyor Baldris sustentant el criteri exposat pel president.

S'acorda en definitiva que, sense perjudici del que l'Assemblea general cregui pertinent de fer, la Junta Directiva cuidi de preparar la renovació de la directiva i provisió de càrrecs de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

L'ASSEMBLEA

Ahir, a les sis de la tarda, va tenir lloc al Saló de Sessions de la Mancomunitat l'Assemblea de constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya.

En començar-se l'acte el senyor Blasco féu ús de la paraula explicant l'actuació de la Mancomunitat per a la constitució d'aquesta Mutualitat.

Com que els vostres interessos—diguè—són a l'ensems els nostres i els del poble català, la nostra primera institució política ha treballat fervorosament per tal que el projecte d'aquesta Mutualitat fos una realitat.

En acabar va ésser llargament aplaudit.

Tot seguit va parlar el president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch. Començà el seu parlament saludant els assistents i tots els secretaris municipals de Catalunya, reunits en aquesta Assemblea.

Aquesta Mutualitat—diguè—serà per assegurar l'endevenidor dels secretaris i de les seves families; i al mateix temps curarà d'intensificar els seus estudis en bé dels interessos de les poblacions i dels interès secretaris de Catalunya.

Fóu de les viles catalanes viles amb i industrials—afegí—, i dels seus dirigents persones honrades i dignes. Déu que també un dia que per la vostra encertada actuació no es trobi una branca dolenta en l'arbre esplendorós de la vida catalana.

Acaba dient que tots els funcionaris havien de veure en la Mancomunitat una mare que estima i vol ajudar a la prosperitat collectiva.

En acabar va ésser aplaudit sorollosament.

Seguidament es discuteixen alguns dels articles dels Estatuts, prenent part en la discussió el secretari de Calella, el de Tarragona, el de Manresa i els senyors Estapé, Nogués i Comet i Pardo.

Se suspen n's pocs moments la sessió per anar a l'elecció del Consell Consultori de la Mutualitat. Reprès la sessió, quedan designats els senyors següents:

Representants de la Mancomunitat: senyors Bosch, Blasco, Riba, Estapé i Nogués i Bonet.

Primera categoria: Joan Rome, Antoni Mas, Jaume Poblet, Enric Xut, Josep Reglà i Josep Mata. Conseller: Rafel Canodas.

Segona categoria: Enric Sallés, Pere Julià, Teodor Aldomà, Joan Bta. Izquierdo, Joan Vila, Pere Moze. Conseller: Josep Castels.

Tercera categoria: Emili Tomer, Joan Pascual, Miquel Rome. Conseller, Artur Baldris.

Quarta categoria: Juli Baxauli i Conrad Tauler. Conseller: Joan Pardo.

CONFERENCIA D'EN SANTIAGO DE LA RIBA

A les deu de la nit tingué lloc la conferència anunciada a càrrec d'En Santiago de Riba, davant de nombrosa concurrència.

Començà dient que l'obra de la Mancomunitat de Catalunya s'ha popularitzat abastament, però, no obstant, és tanta la tasca realitzada i de tanta importància per a l'enaltiment de la nostra cultura nacional, que calia encara propagar-la més; Aquesta conferència meva—diguè—és un mitjà de popularització, per tal que tothom la conegui i estimi com mere'x.

Parla de la fundació de la Mancomunitat, del seu primer President i de la seva orientació política, sempre tan marcadament nacionalista; d'u que el patriotisme dels seus empleats ha facilitat moltíssim l'obra patriòtica del nostre Govern nacional.

Els secretaris municipals—diguè—són elements valiosíssims en aquesta feina de nacionalització; ells poden contribuir eficaçment en l'enaltiment de Catalunya, i per això la Mancomunitat espera la seva col·laboració.

Diu que la Mancomunitat no ha fet jamai política partidista; la seva actuació ha estat guiada pels alts interessos de la nostra Pàtria. I aquest fet tota l'heu de reconèixer.

En acabar va ésser molt felicitat i aplaudit.

A continuació es va obsequiar amb un *lunch* als assistents.

DINER

a l'acte sobre autos, jaiets i altres mercaderies. Raó: Rambla de les Flors, 94, primer.

ES LLOGA local, propi per a magatzem al carrer de Robadors l'edifici. Escriure a Apartat de Correus, 916.

VENC fórea destinats cases de família per 2 fins entre, tasa anual. Informa a LA BOGACITAT, número 100.

PRIMER PISO nou a llogar, restaurat de nou, Carrer de Ditrona, núm. 118 (entre Valldaria i Mallorca), sis habitacions. Preus 360 pesetes mensuals.

GRAN LOCAL per a magatzem o taller, es lloga, carrer Valldaria, 472, segon 1a. Darrera Familia. Raó: Roger de Llúria, 9, despatx, de 10 a 1.

LES REPARACIONS

La resposta anglesa a l'Alemanya ha estat tramesa als aliats

El Govern d'aquest darrer reprova les gestions envers d'Anglaterra :: S'acosta el final de la resistència? :: Mussolini prepara un nou important discurs

La situació a les regions ocupades

Londres, 20.—Segons una informació de l'Agència Reuter, en el Consell de ministres que, com estava anunciat, es reuní ahir, no s'adoptà cap decisió, limitant-se a estudiar tres documents: la resposta de la Gran Bretanya a les últimes proposicions del Reich, la carta acompanyant la dita resposta als altres aliats i als Estats Units, i, per últim, un memoràndum general explicatiu d'aquesta resposta.

Ahir a la tarda el ministre de l'Exterior, lord Curzon, conferencià extensament amb el primer ministre anglès, míster Stanley Baldwin.

S'ignora quan tornarà a reunir-se el Consell de ministres.

Es molt possible que el trametiment de la dita resposta als aliats i als Estats Units s'ajorn fins la setmana que ve.—Havas.

Londres, 20.—Segons decisió adoptada a última hora d'ahir, el Consell de ministres celebrarà una nova reunió avui, divendres, al migdia.—Havas.

Londres, 20.—Fins el dilluns no es coneixerà el projecte de resposta britànica a Alemanya i la carta acompanyatòria als aliats.

No s'amaga als cercles ben informats que l'acabament d'aquests documents és assumpte molt delicat donat l'actual estat de l'opinió ministerial.

Es tracta d'afegir al projecte de resposta i la carta acompanyatòria un memoràndum explicatiu de la resposta.

El Govern britànic considera que cal evitar la precipitació i que malgrat els planys dels alarmistes cal prendre's temps per reflexionar.

Ací es judica que les proposicions que es fan en el projecte anglès són de caràcter bastant positius per ésser, si no immediatament acceptables, el menys dignes d'ésser discutides entre els aliats.

Un dels punts en què s'insisteix més és que l'actitud del Govern britànic s'ajustarà en absolut al Tractat de Versalles, el qual tracta de mantenir en tota la seva integritat com a base de l'acció collectiva dels aliats.

Es possible que en les pròximes converses ocupin lloc preferent les qüestions d'interpretació, puix sembla que alguns pèrits legistes anglesos opinen que la política francesa s'ha decantat més de la lletra i de l'esperit del Tractat que no pas la política anglesa.—Radio.

EL PROJECTE DE RESPOSTA A ALEMANYA HA ESTAT COMPLETAMENT MODIFICAT

Londres, 20.—El Consell de ministres s'ha reunit de nou aquest matí per continuar l'examen del projecte de resposta a Alemanya i el text de la carta acompanyatòria.

Al "Foreing Office" continua guardant-se un mutisme complet sobre les reunions dels ministres, però als cercles polítis ben informats s'assegura que després de la conversació que mantingueren ahir la nit lord Curzon i el primer ministre Baldwin, el projecte de resposta a Alemanya va quedar completament modificat.

En la reunió celebrada avui pels ministres ha quedat completament redactat l'esmentat projecte i ha estat comunicat immediatament als altres Governs aliats i als Estats Units.—Radio.

COMENTARIS DELS CERCLES POLITICS BRITANICS

Londres, 20.—Comentant la resposta a Alemanya que ha quedat avui definitivament redactada en el Consell de ministres, es deia als cercles polítics que sembla mancar en absolut de fonament la versió segons la qual Anglaterra renunciaria al cobrament deels deutes de França i Bèlgica a condició que les esmentades nacions procedeixin a l'evacuació de la Ruhr.—Radio.

ELS LLIBERALS BRITANICS I LA POLITICA EXTERIOR

Londres, 20.—El partit nacional liberal ha adoptat la decisió de sollicitar de la Cambra dels Comuns que el vinent dijous, dia 26, es procedeixi a la discussió del pressupost de despeses per a l'Exterior, amb l'objecte d'obtir un debat sobre la política de la Gran Bretanya a l'exterior, principalment en el que es refereix a la qüestió de la Ruhr.—Havas.

MUSSOLINI SE PROPOSA FER DEMA PASSAT A LA CAMBRA IMPORTANTS DECLARACIONS

Roma, 20.—Es probable que Mussolini faci diluns a la Cambra les declaracions polítiques sobre la situació internacional que es comentaden. Segons diversos periòdics, es proposa parlar a la Cambra dels recursos econòmics dels Ruhr.

Les declaracions del primer ministre tindran importància, pels tractatges de l'actitud que adoptarà Itàlia davant els diferents problemes que amenacen la pau europea.—Radio.

UN INFUNDI DESMENTIT

Washington, 20. — El Departament d'Estat desmenteix categòricament que l'ambaixador dels Estats Units a París hagi tramès al Govern de Washington un rapport exposant que el propòsit de França és únicament ocupar Alemanya.—Havas.

ELS ESTATS UNITS ES NEGARAN A PARTICIPAR EN EL PLA BRITANIC SI S'HI EVOQUEN ELS DEUTES INTERALIATS

Londres, 20.—Comunicació de Washington que les persones que tracten de prop a Mr. Hughes han indicat que els Estats Units es negaran a participar en el pla britànic si n'hi evoquen els deutes interaliats. Als cercles oficials i diplomàtics es judica que la iniciativa de Mr. Baldwin en aquest sentit és un error si confia que els Estats Units prengin part en tals condicions en un esforç general de solució.—Radio.

L'AMBAIXADOR D'ALEMANYA VISITA LORD CURZON PER DETALLAR-LI LES OFERTES QUE ALEMANYA ESTA DISPOSADA A FER

Londres, 20. — Diu el "Daily Express" que l'ambaixador d'Alemanya a Londres ha visitat aquest matí el ministre d'Afers estrangers, lord Curzon, per donar-li detalls respecte de les ofertes que està disposada a fer Alemanya.—Radio.

SUGGESTIONS DEL GOVERN ALEMANY A L'ANGLES

Berlín, 20.—El Govern alemany manifestarà la seva intenció de no cessar en la resistència passiva si no obté garanties que les tropes franco-belgues evacuaran els territoris ocupats a Rhenània i si no es fixen els punts on s'efectuarà la dita retirada.

La segona suggestió que farà Alemanya ser que França conservi Essen, propietat Alemanya a la hipoteca de les seves propietats.

Un cop abandonat Essen pels francesos Alemanya oferiria com a garantia els ferrocarrils del Reich.

Sembla que aquestes suggestions s'han fet al Govern anglès d'una manera oficiosa.—Radio.

EL MEMORANDUM DEL GOVERN ALEMANY AL BRITANIC RESPECTE LES SEVES PROPOSICIONS DEL MES DE JUNY

Berlín, 20. — El Govern de l'Imperi té acabat el desenrotllament de la part tècnica de les seves proposicions del mes de juny, adhuc la legislació que fa efectiva la hipoteca industrial proposada, com també el destí dels ingressos de ferrocarrils dels impostos i dels monopolis. A l'efecte remetrà un memoràndum al Govern britànic.—Radio.

L'EX-CANCILLER ALEMANY WIRTH HA ESTAT REBUT PEL PAPA

Roma, 20.—El Papa ha rebut en audiència l'ex-canciller alemany Wirh el qual ha exposat a Sa Santitat la situació actual d'Alemanya en ço que es refereix amb l'ocupació de l aRuhr.—Radio.

EL COMITE DEL PARTIT SOCIALISTA CONDEMNA ELS SABOTATGES I ELS MANEIGS SEPARATISTES

Dusseldorf, 20.—El Comité del partit socialista de Duisburg a apovt una resolució condemnant els actes de sabotatge i les provocacions dels nacionalistes condemnant igualment els maneigs separatistes.

El partit comunista segueix organitzant activament manifestacions per al 20 de juliol, però aitals manifestacions no seràn autoritzades en els territoris ocupats.—Radio

PEL MANTENIMENT DE L'ORDRE, LES AUTORITATS D'OCUPACIO HAN PROHIBIT TOTA MENA DE MANIFESTACIONS A LA REGIO OCUPADA

Dusseldorf, 20.—Les autoritats d'ocupació han adoptat mesures perqué l'ordre no sigui pertorvat.

A quest efecte, han disposat la prohibició a tota l'extensió dels territoris ocupats de qualsevol mena de manifestacions d'indole política, sense distinció de colors ni partits.

En ca consequència, no serà autoritzada cap manifestació comunista, com tampoc ho ha estat el Congrés catòlic alemany, que havia de celebrar-se d'ultre de poc a Colònia.—Havas.

EL RECURS D'ALÇADA INTERPOSAT PELS DIRECTORS DE LES FABRIQUES KRUPP

París, 20.—Acaba d'entrar a la relatoria de la Sala de la Criminal del Tribunal de Casació, el sumari de recurs d'alçada interposat per Krupp von Bohlen, Bihun, Costerio, Hartwig i Bohropler, Directors de les fàbriques Kupp, d'Essen, i per Grose, cap dels aprenents i Muller, membre del Consell d'obrers de la mateixa fàbrica.

Apellen contra la sentència dictada pel Consell de Guerra de Werden el dia tres de maig d'aquest any, sentència motivada pels incidents produits a la fàbrica Krupp, d'Essen, en penetrar-hi, per realitzar una inoculació, un desplaçament de tropes franceses.

Sea designat el magistrat de dita Sala que ha d'informar sobre el dit recurs, el qual es veurà davan el tribunal, en una data que encara no ha estat fixada.—Havas.

Berlín, 20. — El sumari sobre l'evasió del cap nacionalista, capità Ehrardt, ha donat per resultat la detenció de cinc cómplices, quatre a Leipzig i un a Berlín. Es tracta, com sempre, d'estudiants afiliat a l'organització "Consol".

Quant al paradder del famós capità, ningú el sap. Uns diuen que es troba a Baviera, i uns altres, que a Txecoslovàquia.

El jutjat de Leipzig, el qual sembla que només esperava l'evasió d'Ehrardt per començar els debats del procés, ha assenyalat el dimarts pròxim per començar-los.—Radio.

AVIO COMERCIAL FRANCES DETINGUT

Berlín, 20. — Les autoritats alemanyes s'han encautat d'un avió comercial francès que aterrà a Reckmangrell, però després han estat posats en llibertat.—Havas.

NEGOCIACION PER ABANDONAR LA RESISTENCIA?

Londres, 20. — Segons els diaris d'aquesta capital, avui circulava el rumor que Alemanya havia entaulat certes negociacions per tal d'abandonar la seva actitud de resistència a les tropes d'ocupació.—Havas.

DOS AUTOMOBILS DETINGUTS :: UN XOFER MORT

Donaueschori, 20. — Les autoritats duaneres han procedit a la detenció de dos automòbils que intentaven travessar la frontera.

Un dels xofers intentà retrocedir i fugir, però fou mort a trets pels duaners.—Havas.

L'EVASIO DE LCAPITA ERHARDT

Leipzig, 20.—Han estat acusats de complicitat en l'evasió del capità Erhardt i detinguts pel dit motiu, quatre funcionaris de la presó on estava reclós l'esmentat capità.

EL MINAIRE DE LA RUHR COBRARA 200 MIL MARCS DIARIS

Dusseldorf, 20.—Ha estat concedit als minaires un nou augment de salaris. Amb aquest augment els minaires cobraran 200 mil marcs per dia.—Radio.

MALGRAT EL CONTRATEMPS SOFERT, L'AVIADOR MAUGHAN RENOVA LA SEVA TEMPTATIVA

Nova York, 20.—El tinent Maughan, el qual fracassà recentment en la seva temptativa de vol a través dels Estats Units en un sol dia, sortí ahir cap a la costa del Pacífic per renovar la seva temptativa.—Radio.

UN ALTRE DESPERFECTE A L'APARELL OBLIGA A L'AVIADOR MAUGHAN A ABANDONAR EL SEU RAID DELS ESTATS UNITS AL TRAVES

Nova York, 20. — A conseqüència d'haver-se-li romput el dipòsit de lubrificants, el tinent d'aviació senyor Maughan s'ha vist precisat a aterrar amb el seu aparell a Rock Springs, i obligat a abandonar el raid transoceànic-continental.—Havas.

Wyoming, 20. (Alabama, Estats Units). — El tinent Maughma, que intentava travessar el territori dels Estats Units, s'ha vist obligat a aterrar.—Havas.

DOCUMENT DELS RADICALS FRANCESOS ALS DEMOCRATES D'ALTRES POBLES

París, 20.—Els partits radical i radical socialista han publicat un extens document dirigit als partits democràtics de totes des altres nacions.

En l'esmentat document s'excita a tots als amics de la democràcia dels altres pobles a separar la diplomàcia dels negocis, per ésser molt lamentable, diu, que els negocis seguissin passant encara davant del Dret.

Recomana en termes vibrants la solidaritat de tots els altres pobles a favor de la Societat de Nacions, proclamant l'indiscutible dret de França a que siguin reparats els danys que es li causaren durant la guerra.—Havas.

D'ORIENT

—o—

No tenim un tranvia un telegrama a Lausana referent-se a la convenció dels Estrets

—o—

Lausana, 20.—El Govern rus dels Soviets ha anunciat que s'adheriria al Convenci relatiu als Estrets.—Havas.

Lausana, 20.—La resposta del Govern dels Soviets a la invitació de la Conferència de Lausana per trametre delegats que signin la convenció dels Estrets ha arribat a la Conferència en forma d'un extens telegrama.

A l'esmentada nota telegràfica el Govern dels Soviets manifesta acceptar i adherir-se al convenci sobre els Estrets. Diu que a causa de les circumstàncies per les quals Rússia travessa en el moment actual, el Govern dels Soviets no pot trametre a Lausana delegats encarregats de signar el conveni, però que el signarà a Constantinoble en el termini de tres setmanes, tal com s'estableix en la invitació.

La nota fa severes crítiques sobre alguns dels punts de la convenció i sobretot de la forma en què s'han desenrotllat les negociacions de Lausana i del Tractat que han rebut en la dita ciutat els delegats russos. La nota, però, està redactada en termes de molta cortesia.—Radio.

EL PROCES PER L'ASSASSINAT DE VOROWSKI DECLARACIONS DE CONRADI I POULIN LA REPRESENTACIO DELS SOVIETS EN EL PROCES

Ginebra, 20.—Ha estat comunicat als advocats el sumari per l'assassinat de Vorowski. Segons els documents que conté, sembla comprovada la complicitat del secretari de la Creu Roja russa a Ginebra, Poulin, ex-oficial del general Wrangel.

L'assassí Conradi, detingut a Lausana, ha confessat que abans d'assassinar Vorowski havia anat a Berlín el 14 d'abril per matar Taltxerin, Krassin i Behrens, però els tres havien marxat el dia abans cap a Moscou.

Polsia reconeix haver facilitat els fonds a Conradi i ha declarat que ell hauria mort Vorowski si Conradi hagués fracassat en el seu projecte.

Conradi i Poulin són acusats d'assassinat. La vista tindrà lloc el setembre a Lausana. L'advocat vocalista suís Dicker representarà els Soviets en el procés. Ha manifestat la intenció de demanar penes severes.—Radio.

L'EVACUACIO DE CONSTANTINOBLE

Constantinoble, 20.—El general Harrington i el comandant turc d'aquesta plaça han establert el pla d'evacuació de les forces de mar i terra.—Havas.

ACTIVITAT POLITICA A ATENES ELS ELEMENTS DEL GENERAL PANGALOS NO ES CONSIDEREN VENÇUTS

oLndres, 20.—Un telegrama d'Atenes diu que els partits polítics mostren aquests dies una gran activitat. Malgrat el fracs del cop d'estat intentat pel general Pangalos sembla que els elements que segueixen a aquest general no es consideren vençuts.—Radio.

TURQUIA I POLONIA

Lausana, 20.—Entre els representants de Turquia i els de Polònia s'ha acabat un tractat d'amistat i uns convenis relatius al comerç i als establiments que cada un d'aquests països té en l'altre.—Havas.

LA QUESTIO DE TANGER

Tànger, 20. — Ahir arribà ací Sir Kadour Ben Ghabril, representant del Maghzem en la conferència de tècnics que se celebra a Londres sobre l'Estatut de Tànger. L'acompanyava el xamberlà del soldà del Marroc.—Havas.

LA CONFERENCIA DE WASHINGTON PER ESTABLIR ELS TIPUS DE COTÓ DE DIVERSES CATEGORIES PER AL MERCAT MUNDIAL LA REPRESENTACIO DE BARCELONA

Washington, 20.—En aquesta capital s'ha reunit una conferència amb l'objecte d'establir els tipus de cotó de diverses categories per al mercat mundial.

Ha acceptat parcialment les proposicions dels cotoners de Liverpool.

Immediatament es promulgaran les modificacions acordades, que han d'entrar en vigor el primer d'agost de 1924.

S'ha arribat a un acord unànime en ço que es refereix a introduir determinades modificacions en quatre categories que conserven llur poca americh.

A aquesta conferència hi han assistit representantes de l'Associació cotonera de Barcelona.—Havas.

DESORDRES A LODZ NOMBROSOS FERITS

Varsòvia, 20.—Durant un míting que celebraven a Lodz els vagabunts del seu district, vagabunts i policies-soldats, resultant nombrosos ferits de la una i l'altra part.—Havas.

D'ITALIA

—o—

No tenim un telegrama referent al Manifest de Mussolini sobre la llibertat de Premsa

—o—

Una part de la Premsa italiana ha publicat, amb comentaris, el nou reglament sobre la llibertat de la Premsa que publicàvem en una de les darreres darreres edicions. Entre la Premsa comentadora no figuren, els comentaris més interessants han aparegut al *Giornale d'Italia*, al *Mondo*, al *Corriere della Sera* i a la *Stampa*.

Segons el *Giornale d'Italia*, en la reconstrucció nacional hi entra també la Premsa, per tal com pot donar un ajut eficacíssim. Ara com ara, la Premsa compleix la seva alta funció civil. Que hi ha abusos no pot negar-ho ningú; i ràpidament reprimits? Vinguin en hora bona noves disposicions. Però tingui bon cuidado que les lleis sedevenan bones o malas, no tant per llur major o menor oportunitat, quant pel jutjat de Justícia d'aquelles que les volen aplicar. En les mates disposicions, la responsabilitat de l'aplicació és atribuïda al prefecte provincial. La magistratura entra a segon ordre: té una missió simplement consultiva. Es amb voluntat i pot donar confiança d'equitat, no deixada per esperit de partit, per sectarisme?

Per al *Mondo*, que sota diversos aspectes ha analitzat aquest decret, ho diàvis, d'ací avant, no podem suposar una línia segura de conducta, quedant reduits a butlletins d'informació. I fins i tot, les informacions podran suscitar els requeriments del prefecte, perquè poden donar acusades de falses o de tendencioses. La Premsa, doncs, es veurà obligada a reproduir al peu de la lletra els butlletins oficials, els quals, d'algun temps ençà, no contenen únicament notícies objectives, sinó apreciacions oficioses més o menys hàbilment dissimulades, que no francament diríbatiques. Tot esvaïdria, segons el *Mondo*, abolir el periodisme. Des d'ara tindrem a Itàlia un fet fins ara desconegut: la Premsa clandestina. Ni els ulls dels estranys mai no poguerem descobrir, durant l'ocupació de Bèlgica, la Premsa clandestina, que és l'arma integrant dels pobles oprès.

Per la *Voce Repubblicana*, la llei sobre els drets de la Premsa, representa, en substància, la continuació de la revolució feixista, considerada com el seu aspecte més característic: l'atribució de sempre majors funcions del Poder executiu. Aquest Poder ha caigut i mans del partit feixista, i des de les posicions conquistades, el vencedor estén el seu terreny d'actuació, reduint l'autoritat i les funcions del Poder legislatiu i del judiciari. Una qualitat feixista, però, manca a aquest últim acte del Govern: la sinceritat. En el projecte hem no llegim la suspensió o supressió dels diaris; però en substància, una i altra hi són continuades.

Segons la *Stampa*, de Torí, la substitució del "requeriment" governatiu es presenta com a una arma fortíssima pels abusos del Poder executiu i per la supressió de la llibertat de Premsa. Es més: precisament perquè es tracta d'un nou institut jurídic, aquest no pot ésser introduït mitjançant per un principi fonamental de dret—en ordre de reglament, com s'ordena en aquesta nova mesura restrictiva, en hom pot únicament establir les mesures executives de normes ja en vigor legislativament.

El *Corriere della Sera* escriu en el seu editorial que ja ha demostrat que el decret conduèix a dues greus conseqüències pràctiques: la primera fou la de substreure la Premsa als seus Jutges naturals, als magistrats, per sotmetre-la als governadors; la segona és la de conferir a aquests darrers el poder únic, no pas de castigar, sinó de suprimir el periòdic incriminat, tot refusant de reconèixer el terrent. Ho, doncs, en pràctica, no la llibertat sinó l'existència mateixa de la Premsa que és sotmesa a l'arbitri del Poder executiu, i a aquest resultat, contrari a les garanties de la mateixa Constitució, hom hi arriba per camí per l'simple del reglament, qui, per tal com és un reglament, no fruïtura d'ésser sotmès ni al vot del Parlament ni a la signatura del Rei.

EL VATICAI ELS ASSALTS DELS CERCLES CATOLICS

Roma, 20.—Monsenyor Gasparri, secretari d'Estat pontifici, ha tramès una carta a l'arquebisbe de Pisa, informant-li el disgust amb que la Santitat ha rebut que un gran nombre de cercles catòlics d'Itàlia han estat assaltats i saquejats.

En la dita carta fa observar monsenyor Gasparri que els culpables de tals atropelles no han estat el més petit checks i alguns que encara, en cas de reincidència, que les autoritats prendran les mesures severes que cal de rigor.

Igualment invita a les autoritats eclesiàstiques a demanar les reparacions dels danys causats.

Per altra banda, el Consell Local d'Acció Catòlica ha visitat el president del Consell de ministres, senyor Mussolini, protestant contra aquests assaltats.

El senyor Mussolini ha dit que no d'imposades als seus dirigents que hauria donat ordres que les autoritats prenguessin les mesures que fossin de rigor i indemnitzades les víctimes.—Havas.

CRÒNICA SOCIAL

ELS ASSALTS DE LA BANCA A MANRESA

Ja fem ahir que s'havia perdut la pista dels autors de l'assalt a la Banca Pedró germans, de Manresa. Els fets ho han confirmat. Amb tot i les moltes recerques que s'han fet per les masies i terres del voltant de Manresa, no s'ha trobat cap rastre dels malfetors.

El Sometent s'ha retirat i solament continua les seves gestions els individus de la guardia civil.

La versió més correcta de que els fugitius, en veure's descoberts a Monistrolet (arma de Rajadell), tremenaven cap a Sampedor o Sallent, on la vigilància no devia ésser tan activa en aquells primers moments.

En aquest cas, no faldria res d'estrany que aprofitant algun tren de la línia de Berga, el mateix dia tornessin a entrar a Manresa.

LES OBRES DEL METROPOLITÀ

Ahir al matí treballaven a les obres del Metropolità 250 obrers, augmentant-se aquest nombre a la tarda.

En un dels pous del Passeig de Gracia hi hagué qüestions entre un capataz i un obrer, resultant aquest amb una lleugera lesió al cap, produïda amb una ampolla d'aigua colònia, que el capataz li va tirar. Se n'ha pres denúncia al Jutjat.

A les oficines han continuat presentant-se més treballadors en demanda de feina.

ELS VIDRIERS

Sortim al pas dels rumors circulats aquests dies d'una pròxima intel·ligència entre els obrers i els patrons del ram del vidre, declarava ahir *Solidaritat Obrera* que el conflicte continuava en peu i que l'organització ajudaria els vaguistes.

Aquesta vaga fa d'uns setmanes que dura i afecta un bon nombre d'obrers.

ELS PALETES

La Junta del Sindicat Únic del Ram de la Construcció fa avinent als seus associats que no donin crèdit al rumor circulat que els paletes haguessin acordat declarar-se en vaga.

UN ACLARIMENT AL BOICOT DELS PRODUCTES CATALANS

S'ha fet pública la nota següent:

"Als Sindicats i Comitès adherits a la Confederació Nacional del Treball, que ens preguinten per carta quina actitud han d'observar respecte al boicot de les mercaderies catalanes, hem de manifestar-los que, acabada la vaga de transports s'entén que queda sense efecte l'esmentat boicot."

EL PREU DEL CARBÓ DE COK

El governador ha conferenciat amb el sots-director de la Catalana del Gas, senyor Margarit, i li ha exposat les queixes dels carboners detallistes referents a la puja del preu del carbó de cok, les quals queixes havia recollit la Junta de Proveiments.

El sots-director va manifestar que la puja era perquè la casa no tenia existències de cok, i com que en necessita per a les seves operacions, havia tractat de restringir el consum, elevant el preu.

Després de conferenciar amb el senyor Portela, el senyor Margarit va oferir que el cok es venèssin a 5'50 pessetes el quintal el mitjà, a domicili, i a 5'25 el menut.

Una representació dels detallistes s'entrevistarà amb el senyor Margarit per solucionar aquest afer.

L'ENTRADA DELS OBRERS CARRETERS A LES QUADRES

Digué ahir el senyor Portela que volia observant-se sempre l'arribada de carros a les estacions, per poder evitar despatxar més de presa aquests dies en què hi ha tanta aglomeració de servei al ferrocarril.

Aquesta competència en voler ésser i hom primer—afegí—ocasionava que els obrers haguessin d'anar a les quadres a hores molt matineres, i com que aquest era un dels punts més asprament disputat en ocasió del passat conflicte de transport, ho creiem convenient no autoritzar d'ara endavant que cap carro faci cua ni demani tanda a les estacions fins a les set del matí.

D'aquesta manera, s'hi evitar-se incidents enutjosos amb l'estacionament de vehicles en hores inhàbils, es facilitia als obrers carreters el no haver d'entrar al treball fora de les hores corrents.

LES QUEIXES CONTRA LA JUSTICIA

Es troben a Barcelona el magistrat del Suprem, senyor Abellón, inspector de tribunals, i el seu secretari, senyor Delgado Curro.

L'arribada d'aquests dos funcionaris guarda relació amb les nombroses denúncies que, segons sembla, s'han rebut aquests darrers temps a propòsit de actuació d'algunes jutjats o Audiència en relació amb les causes socials.

El Governador civil, ultra fer moltes visites de cortesia personalment el senyor Abellón i de les seves dos primeres jornades d'arrenament hàvia d'ens [illegible] per encarregar-se de governar [illegible] Barcelona), digué que tenia les [illegible] que tenia dubtes i [illegible] que havia rebut [illegible] amb la sagrada [illegible] per aquell magistrat.

[illegible] una oficina [illegible] en [illegible] de [illegible] tot [illegible] de [illegible] Audiència [illegible] de Barcelona.

L'arribada d'aquest magistrat del Suprem fou el tema de les converses durant el dia d'ahir.

EN LLIBERTAT

Com es preveiè ha estat posat en llibertat Jaume Cervera Martínez, al qual s'acusava d'haver pres part a l'atracament que fou objecte un tramviari al carrer de Vilamarí.

S'ha comprovat que no tingué cap participació en el fet.

DETENCIONS

Dues parelles de seguretat que feien escorcoll amunt pels voltants de la Presó Model, van observar uns individus sospitosos, els quals fugiren en veure que els agents s'acostaven.

Un caporal i un guàrdia els barreren el pas, i els fugitius dispararen contra ells, contestant la força en la mateixa forma.

Després d'algun tiroteig, els sospitosos desaparegueren.

Els guàrdies practicaren un reconeixement per aquells indrets i trobaren un individu que feia veure que dormia. El detingueren i el portaren a la delegació, on fou reconegut com un sindicalista que es diu Domènec Augé Martínez, del qual es tenen informes que formava part d'una colla de pistolers al servei de Sindicat Únic.

Ha ingressat a la presó.

• • •

Uns agents de policia entraren en un café del carrer del Taulat per escorcollar els presents i observaren que Vicens Vives Carrasco donava per sota la taula una pistola a Arturo Oliva Torres. Els agents s'encontraren de la pistola i aleshores el Vives va dir que tenia llicència i exhibí una guia d'armes. Però la guia era per a una pistola Star i la que li fou ocupada pels agents era marca Cantàbria. En vista d'això foren detinguts. L'Oliva és del Sometent.

• • •

Obeint ordres de la Superioritat, la policia ha detingut el sindicalista de l'Únic Joan Martorell Bullan, condemnat per sentència d'un tribunal militar i el qual estava en rebeldia.

Ha estat posat a disposició de l'autoritat militar.

• • •

Vicens Martínez Cazador i Pere Córdoba foren detinguts a la Ronda de Sant Pere, ocupant, a un d'ells, una relació del domicili del Sindicat Únic i un rossinyol.

• • •

En els escorcolls practicats al districte de les Drassanes s'han detingut els individus que portaven armes sense llicència i vint lladregots professionals.

• • •

Per suposades amenaces de mort contra el seu patró, Orestes Mora, ha estat detingut Antoni Gelabert Planas, d'ofici pastisser, el qual havia estat darrerament acomiadat de la casa.

A LA PRESÓ

Ha ingressat a la Presó Celular Albert Arriescan, com a suposat autor de l'atracament efectuat al carrer de Vilamarí.

També hi han ingressat Antoni García Pérez, Salvador Rius Pérez i Francesc Pérez Pérez, com a suposats autors de l'atracament del carrer de L'Ensà, als quals se'ls ocupà un revòlver, un ganivet i 5'45 pessetes en metàl·lic.

Tots els detinguts han quedat a disposició del Jutjat de la Universitat.

També li han ingressat, a disposició del jutjat de la Concepció, Enric i Frederic Barbona, suposats autors del robatori comès al magatzem de teixits que el senyor Balanzó posseeix al carrer d'Argüelles, 44, per valor de 15,000 pessetes, fet esdevingut fa alguns dies.

TIROTEIG

Uns subjectes van penetrar en un magatzem del carrer de Mallorca, 414, fraudulentament la porta, però foren descoberts per individus del Sometent i agents de vigilància.

Aquests per exposar-los, els foren diversos trets, produint l'alarma consegüent.

Els malfactors no foren detinguts.

ELS SERVEIS DE PREMSA

Una representació del "Centre de Repórters" ha visitat el cap de policia, per recordar-li que fa dies demanà de prendre possessió els ra premsa delegat mantesa a la "Jefatura" els serveis de Premsa en forma de facilitar més les tasques dels reporters.

El senyor Mallillos contestà que la instal·lació s'havia retardat per contratemps inesperats, però que avui funcionaria el servei, d'acord amb els desigs dels periodistes.

Aquest ja ha millorat molt, cal reconèixer-ho, i el senyor Portela s'ha interessat també per atendre els desigs formulats pel "Centre de Repórters", la qual cosa celebrem.

ELS OBRERS I EMPLEATS DE L'AJUNTAMENT

L'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament convoca els seus associats a l'Assemblea general extraordinària, que tindrà lloc dimenge vinent, dia 22 de l'actual, a les deu de la vella, a l'Iris Park, carrer de Valencia número 171, amb el següent ordre del dia: Primer, donar compte de l'actuació de la Junta davant de la darrera convocatòria, i segon, per un [illegible] de l'Ajuntament la [illegible] de [illegible] [illegible]

[illegible]

Tenida la importància del [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

VARIOS

Per adulteració en la qualitat i defraudació en el pes, han estat imposades noves multes a diversos industrials, de part de la Junta Provincial de Proveiments.

• • •

El music-hall "Ale", en vista de les freqüentes reclamacions en les seves dependències, ha estat clausurat per dos dies d'ordre del governador civil.

• • •

La Inspecció de Sanitat ha publicat una circular recordant als establiments de venda la prohibició de vendre substàncies tòxiques sense les requisits que prevè la llei.

El conflicte de la Banca

Continua en igual estat el pleit entre el personal i els banquers; l'Espanyol de crèdit continua tancat, no presentant-se cap empleat.

En els altres Bancs continua desplatant-se al públic com de costum, però la impressió és que si abans no hi ha una solució final, diluns el conflicte s'agreujarà pròs hi ha la intenció d'estendre el boicot als Bancs Roma, Bilbao i Biscaia.

Aquest últim va fixar el següent avís a la porta de les seves oficines:

"Contràriament al que diu la Premsa d'avui, informem als nostres clients i al públic que el personal d'aquest Banc no està disposat a solidaritzar-se amb el conflicte de Madrid, ni a complir cap ordre de vaga.

Per altra part, la Direcció informa que en el cas poc probable que les pressions estranyes que puguin fer-se donessin algun resultat, el Banc continuarà obert de totes formes amb el personal adscrit i el que vindria de la Central de Bilbao i sucursals del Nord, el qual s'ha posat incondicionalment a la disposició de la Direcció general del Banc."

Sembla que la Direcció d'aquesta sucursal ha fet tanteigs per remetre personal a Madrid, però tots els interessats s'hi han negat rodonament.

Molts empleats creuen que tot aquest batibull és degut principalment a l'actitud de les banques del Nord ja que les de Catalunya no tenen un interès especial en combatre la sindicació de la dependència, sinó que veurien amb goig la resolució de l'actual conflicte.

D'altra part hom observa en els dependents verdaderes ganes d'acabar, també aquesta situació, pròs les dificultats del mercat financer són ja excessives.

• • •

S'ha distribuït profusament una fulla redactada en espanyol "sobre la situació actual del conflicte bancari". Està redactada en termes molt violents, sobretot per a les quatre Banques que en opinió dels empleats són les causants de tot el conflicte.

Hem observat que aquesta fulla està editada a Madrid; però una comissió de la Federació de Banquers estava ahir, a la tarda, al Govern civil per protestar del fet amb què està redactada la fulla de referència.

El governador favorable a l'Esperanto

EL MINISTRE DE L'INTERIOR A TOTS EL GOVERNS DEL PAIS

"En el mes d'agost de l'any actual tindrà lloc a Nuremberg el XV Congrés Universal d'Esperanto, sota l'honorífica protecció del senyor president de l'Estat. L'Institut Espanyol en a l'Estat alemany em va demanar que crides l'atenció dels Governs dels països alemanys sobre el Congrés, invitant-los a visitar-lo. Amb gust atenc aquesta petició, perquè opino que el moviment esperantista té un sentido significat.

"L'idioma auxiliar universal em sembla per ésser fàcil d'aprendre—útil per proporcionar els avantatges del coneixement d'una llengua estrangera, incite a habitants de països que fins ara no tenen un sol idioma; demés, em sembla tenir l'alta finalitat d'accelerar una col·laboració pacífica de les nacions, conservant llurs drets i propietats, i el principi de bones relacions internacionals.

"Ha representants dels governs alemanys t'ofrenen ocasió durant aquest Congrés de rebre una impressió sòbre la valor de la llengua Esperanto i podran convencer-s fins a quin gran l'Esperanto posseeix les condicions que ha de reunir un idioma auxiliar internacional.—Oswar."

Nota.—Per la present llètra pot veure's l'interès que va aconseguint de dia en dia el moviment esperantista, o algui es l'avat de l'Idioma Internacional Esperanto.

Per assistir a l'esmentat Congrés s'han inscrit, fins ara, més de 4,000 persones de tots dos sexes i de totes les nacions i països del món.

El Govern alemany ha dictat oportunes gràcies als que assistiràn dentro les facilitats per a passaports, etcètera, a tots els congressistes.

Malgrat la situació precària que travessa la ciutat, per la dificil col·laboració de les altes autoritats, ens prometem que el Congrés tindrà un fet transcendental.

[illegible] [illegible] [illegible] [

CONFERÈNCIA D'EN ROVIRA I VIRGILI A L'ATENEU DE GIRONA

"LES CAUSES DE LA DECADÈNCIA HISTÒRICA DE CATALUNYA"

Abans d'ahir va tenir lloc al Saló de sessions de l'Ajuntament de Girona la clausura del primer cicle de conferències de l'Ateneu, amb la interessant dissertació d'En Rovira i Virgili sobre "Les causes de la decadència històrica de Catalunya".

Va presidir l'acte En Carles Rahola, president de l'Ateneu, el qual tenia als seus costats al conferenciant, senyor Rovira i Virgili, el primer tinent d'alcalde, senyor Dàrius Rahola; el senador i conseller de la Mancomunitat de Catalunya senyor Agustí Rivera, i els senyors de la Junta directiva de l'Ateneu, Joaquim Pla, Cassià Costal i Esteve Colomines.

En Carles Rahola va obrir l'acte. Després de donar les gràcies a l'Ajuntament per haver cedit el Saló consistorial, exposà l'obra cultural fins ara realitzada per l'Ateneu, fent una breu glossa de les conferències inaugurades ara fa mig any, per En Nicolau d'Olwer, qui parlà del poeta Cerveri, de Girona, i seguides per la d'En Garcés sobre Leopardi, per la lectura de les cançons originals del mateix Garcés, de la comèdia "La dona neta", d'En Bertrana; de la dissertació sobre "La Cultura Catalana", per Cristòfor de Domènech; la conferència de Frederic Camp sobre "L'administració civil francesa a Catalunya", i la lectura de poesies d'En Ruyra, remarcant que s'havien hagut d'ajornar per al segon cicle de conferències, que s'inaugurarà a la tardor, la lectura del llibre inèdit de poemes "Més enllà", de Salvador Albert, i la vetllada necrològica del poeta gironí Joan Badia, a la memòria del qual va retre pietós homenatge.

Seguidament va fer la presentació d'En Rovira i Virgili, assenyalant els trets essencials de la seva obra com a periodista i com a historiador dels moviments nacionalistes i de Catalunya, remarcant que la seva Història de Catalunya seria un monument que deixarà a la posteritat, i, en cedir-li la paraula, va dir que esperava, que, si no l'adhesió de tothom, obtindria l'atenció recollida i el respecte de tots, pels seus alts prestigis, pels seus grans mereixements i per la seva indiscutible autoritat en matèries històriques.

El senyor Rahola fou molt aplaudit per l'auditori, nombós i selecte, en el qual es destacaven distingides dames i senyoretes, i seguidament començà la seva conferència

En Rovira i Virgili

Agraí en primer terme, amb tota cordialitat el convit de l'Ateneu, on tenia antics i bons amics, i regracià també l'Ajuntament, per haver cedit el seu saló de sessions per aquest acte, oferint de passada la seva casa a tots els senyors regidors, per creure que l'hospitalitat és un dels primers deures de civil germanor. (S'ha de tenir en compte que els regidors de la U. M. N. varen oposar-se a la cessió del local, votant en contra).

Seguidament va descabdellar el senyor Rovira i Virgili el tema de la seva conferència, dient que en el silenci de la seva vida havia pensat moltes vegades que la decadència històrica de Catalunya s'iniciava ja als segles XIII i XIV, essent d'un interès màxim l'assenyalar-ne les causes per deduir-ne ensenyances per al present i l'esdevenidor de Catalunya.

Si donem una ullada a la Història veurem que hi ha pobles que com navilis van cap a la victòria, altres es queden endarrera i n'hi ha que s'enfonsen; uns arriben fins a l'Edat moderna irradiant llur màxima influència i d'altres resten en la humilitat i han fracassat.

Hi ha tres menes de naufragis en les nacions nascudes en l'Edat mitjana: uns sucumbeixen a la força, cauen sota l'espasa dominadora d'un Estat fort: exemple: Polònia, Sèrbia i els altres pobles balcànics. Els vençuts, en aquest cas, han de seguir les lleis dels vencedors. Altres són com una llum que s'apaga: ells mateixos abdiquen la pròpia nacionalitat, la llengua i el dret propis: Provença, Eslovàquia i Finlàndia. N'hi ha que abdiquen de part de llurs atributs nacionals, afeblint-se en perdre els caràcters de nacionalitat, i cauen també als cops de la força: Catalunya, Irlanda, Bohèmia.

Quan se diu que Catalunya va ésser vençuda per les armes, s'inverte en una equivocació. Les causes de l'enfonsament hem de trobar-les, a més, en nosaltres mateixos. Primer de tot hi ha una abdicació lamentable de la nostra personalitat: L'Estat de fora acaba d'alxafar l'organisme afeblit per aquesta abdicació.

Diu el conferenciant que examinarà les causes, essencials unes, i secundàries altres, però que conjuntes expliquen [illegible] de la Nacionalitat catalana.

tòria, indicant que segurament alguns estaran en desacord amb ell, però que no ferirà cap creença, que parlarà amb la major sinceritat; a canvi d'això creu tenir dret a la claredat i a dir el seu propi pensament.

LA EXPANSIÓ TERRITORIAL

En el començament de la nostra Història nacional trobareu els gèrmens de la futura decadència de Catalunya, els primers motius fonamentals de la nostra caiguda.

Els nostres comtes i els nostres reis lluitaren per estendre llurs dominis al Sud de la Gàl·lia i per la Mediterrània oriental.

Aquesta direcció expansiva no podia dur Catalunya a l'èxit com a nació. Ara comprenem que fos França la que dominés. En la nostra expansió al Sud de la Gàl·lia, nosaltres teníem la barrera del Pirineus; i en la nostra irradiació per la Mediterrània oriental topàrem amb races fortes: els sicilians, els corsos, els sards, els grecs i altres pobles als quals no podiem catalanitzar. Allavors no podia veure's encara com quedaria en conjunt la formació de Catalunya.

Evoca el conferenciant en paràgrafs magnífics el caràcter de les conquestes de Jaume I, remarcant que elles ens haurien dut a una Catalunya gran. La política d'aquest rei era per a nosaltres la bona política: si s'haguessin arrodonit els nostres dominis a la península, s'haurien arrodonit les fronteres del nostre poble i essent més forts hauríem mantingut l'equilibri entre els altres pobles peninsulars.

LA UNIÓ AMB ARAGÓ

Una altra causa de la nostra decadència nacional hem de cercar-la en la nostra unió amb Aragó, tantes vegades lloada pels nostres historiadors. L'efecte més palés d'aquesta unió, en emmullerar-se l'any 1150 *el comte de Barcelona* Ramon Berenguer amb Petronella d'Aragó, va ésser la eclipsi del nom de Catalunya en la història. Els nostres sobirans allavors adopten el nom de reis d'Aragó i les barres catalanes esdevenen aragoneses. Aragó apareix com l'Estat hegemònic i Catalunya sembla tenir un paper secundari dins la confederació. En veritat, no ora així. Ella va dur-hi el seu pensament, el seu idioma, les seves lleis, la seva política, el seu esout. Així s'esdevé que Aragó més aviat és un obstacle que un impuls a la política de conquesta de Jaume I, essent necessàries totes les energies del gran rei contra l'oposició dels aragonesos per conquerir València i afegir així un nou joiell a la corona de Catalunya.

EL COMPROMÍS DE CASP

Aquests fets culminen en el famós compromís de Casp. Ens trobem en un moment evolutiu de la humanitat, es veuen ja els primers reflexes del Renaixement clàssic, i Catalunya perd la seva dinastia pròpia. Els reis d'Aragó li són hostils; un, Anfós el Magnànim, s'allunya d'ella, anant-se'n a Itàlia. En arribar al compromís de Casp, Catalunya paga la seva culpa d'haver-se unit amb Aragó. S'ha dit que aquell compromís tenia un caràcter democràtic, però això era purament extern i decorativ: en el fons no era més que una maniobra per treure la corona a un català al qual de dret li pertanyia. Els jutges de Casp ja foren elegits amb la intenció de donar un fall determinat. Els aragonesos foren els qui aconseguiren aleshores el canvi de dinastia, anorreador per a Catalunya.

LES GUERRES DE JOAN II

Assenyalà En Rovira i Virgili l'error en què estan els que atribueixen la decadència econòmica de Catalunya preferentment al descobriment d'Amèrica. Les causes d'aquest anorreament les trobem en la guerra de Joan II i les remences, en què es debatia un plet social i un plet nacional, provocat per la relaxada pel seu propi interès, no per justícia. La història es repeteix. En les lluites del poble contra la monarquia, aquesta cerca l'auxili de la classe descontenta. Aquella guerra va determinar l'empobriment, l'ètimeració, el "buidament", com aleshores es deia de Catalunya. Comarques i ciutats foren "despoblades". I els enemics de Catalunya atacaren a Barcelona perquè ferint el cap es va contra el conjunt del cos. Tan gran va ésser la decadència de Catalunya, tan buidada quedà, a l'ensems que fou estatgeses, la capital, que en de-

sumenta oficials del Consell de Cent es diu que aviat Barcelona serà igual que Granollers.

LA UNIÓ AMB CASTELLA

Si ha acomplir-se, pel compromís de Casp, la unió de Catalunya amb Castella, la nostra nació no s'hagués trobat empobrida i sense energies, és possible que hagués tingut l'hegemonia, car ella portava més riquesa i més dot a la unió que els castellans. Ens que amb el casament d'Isabel i Ferran va dir-se "tanto monta, monta tanto, Isabel como Fernando", el cert és que la superioritat és de Castella. Pels capítols matrimonials entre aquells reis, el marit ha de residir sempre en el lloc on ella resideix, i no pot absentar-se sense el seu consentiment. Aquest matrimoni i la inversa és el símbol del tracte que es donarà a Catalunya.

Alguns historiadors han dit que el règim inicial amb aquella unió va ésser de llibertat i autonomia per a Catalunya, i els fets històrics ho desmenteixen. La nostra nació no gaudeix d'altra llibertat que la que honrament li deixen gaudir, i comença un seguit de desavinences i conflictes per l'esperit hegemònic de Castella sobre Catalunya.

No va ésser Felip IV el primer rei castellà que va atemptar contra les llibertats de la nostra terra: abans que ell, Felip III i Felip II hi havien atemptat, i quan apareix la figura del comte d'Olivares, troba el fruit la maduresa. Els escriptors han llançat el costum de cabalgar el comte-duc, essent així que en ell de grans defectes tenia grans virtuts; però ell davant se li adreça la figura brava i forta d'En Claris.

LA RESISTÈNCIA DE POLÍTICS

La unió de les dues corones fou causa que Catalunya no tingués una política i que la nostra nobiesa es castellanitzés: així ens trobàrem quan s'esdevingué el moment de plantar cara a l'enemic. Un poble que no té política està destinat a enfonsar-se. Com ha dit Maurras, la política és essencial als pobles. "Politica, diu, primer de tot". La política ha d'ésser el primer de tot; en el seu més alt i noble sentit, és clar. Quan anem al compromís de Casp, no tenim política. El malaeix comte d'Urgell, por noble, ànima lleial, no té condicions polítiques. Claris va tenir sentit polític: però al cap de poc temps de lluitar, la seva vida s'exhauria.

En esdevenir la guerra de Successió, no hi ha, doncs, un pensament polític a Catalunya, i la política va estretament lligada amb la existència dels pobles forts i vetlen, sinó, com la grandesa de França, d'Anglaterra, d'Alemanya, no ha anat aparellada amb els seus grans polítics. Cal, per tant, donar a Catalunya el sentit polític que li falta, perquè sense ell ni les glòries literàries, ni les glòries de l'heroisme foren prou per ner a fer-li reconquerir la seva llibertat.

LA DEFECCIÓ DE LA NOBLESA: LA HUMILITAT

L'guera del 1640 va'en a Catalunya mig partida: els nobles no són més que satèlits de la relaxada castellana, servidors dels reis que no són els propis, i això influeix en el poble, i llavors s'accelera la decadència i la humiliació que prenuren l'enfonsament nacional. La preterició de la llengua pròpia i l'oblit de la nostra literatura, ens porta a la imitació de la literatura castellana, i sofrim un eclipse vergonyós. Sense el control de la llengua pròpia, la nostra literatura és un erm desolat. Perdem la dignitat, de senyors ens reduïm a servidors humils de Castella; sense ambició, amb l'ànima trontollant, perduda la dignitat nacional, ens trobem amb els cops militars del 1640 i el 1714.

Recorda el conferenciant als gironins que el 1640, quan les tropes castellanes acampaven a les portes de la ciutat, a Santa Eugènia, els crits de revolta dels pagesos varen ésser sentits pels menestrals gironesos, i reunits, en un pagesrat d'aclaridisisme, subhastaïlet amb grans aplaudiments, que han estat imprecats pels menestrals i els pagesos que han salvat el nostre poble, mostrant lesoolunnes de la nacionalitat, i per ells conservem la nostra llengua i el sentit es la nostra raça.

LA LLIÇÓ DE LA HISTÒRIA

Estudiades les causes de la nostra decadència, n'hem de treure les lliçons del nostre pròxim redeslumament. Hi ha com a correlació entre la decadència de Catalunya i l'aconfinament. Catalunya va pujant amb gaons de la seva ascensió: té un idioma, té una cultura, té un conjunt de llibertats polítiques, i és possible que un dia hagi d'apellar a l'heroisme. Cataluña per l'europa, qui sab si un dia l'europa [illegible] del senyor de la nostra

futura llibertat! Però aquesta possible apel·lació a la força és un moment passatge. El que cal *primerament és recobrar el nostre* ideal, les nostres ambicions, el noble orgull de la nostra història gloriosa. Qui sab els secreta dies segles a venir! Nacions que no tenien nom ara fa neu centúries, avui són les mes tresses del món; d'altres que dominaven imperialment la terra, avui no compten en els concerts dels pobles. Treballem per refer la nació, car no hi ha res tan fort com una nació, ni res tan feble com un imperi.

Nosaltres podem dir que *el* que som com a pobles, ens ho hem guanyat per nosaltres mateixos en el curs de la història, sense l'ajut de ningú: amb el nostre treball, amb l'esforç dels nostres braços i de la nostra intel·ligència, hem aixecat els carreus del nostre edifici nacional, sense que hi intervingués cap sort favorable.

Acabà el conferenciant, fent una allusió a la gran guerra, després de la qual tants pobles soterrats ara fa cinc anys, renasqueren bellament. Varen fer-nos veure llavors els avantatges de la neutralitat, la riquesa econòmica i la pau que en pervindrien per a nosaltres, però les riqueses no foren extensives, la prosperitat fou passatgera i la pau no existeix, i en canvi altres pobles petits, algunes d'ells amb menys títols que nosaltres, han vist recompensada llur tragèdia amb la llibertat. Nosaltres hem hagut de saludar-la melangiosament aquesta llibertat d'altres pobles. Recordà que en passar els Alps, un home, en nom de la Revolució Francesa, va saludar les nacions que encara han de nàixer, i diu que, examinant la nostra història, reflectida en el futur, ell voldria que des del cim més alt de la terra catalana poguéssim saludar la nostra llibertat.

El senyor Rovira i Virgili, de la conferència de qual acte ens ha estat possible de donar una pàlida idea, ha deficient per manca de temps, va ésser llargament aplaudit. Les ovacions resonaren llarga estona en el saló. El conferenciant fou felicitadíssim. Les seves paraules foren molt comentades, podent afirmar-se que deixaren un solc profund en tots els oients.

EL PARLAMENT ESPANYOL

Al Senat continua el debat de la reforma aranzelaria

Al Congrés segueix la discussió del projecte de tinença d'armes curtes

A Vigo esclata una bomba a la Casa del Poble

Darrers d'llimpic contra el cap del Govern [illegible]

DETENCIÓ DE TRES SÓSPITOSOS

Aquest matí han començat de circular notícies d'un atemptat esdevingut a Madrid contra un personatge polític.

Preguntats els centres oficials, per confirmar el rumor, han contestat que no en tenien cap notícia, no sabent que hagi ocorregut cap fet d'aquesta índole.

Els periodistes han pogut saber únicament que pels volts de la finca que posseeix a Torrelodones el president del Consell havien estat detingudes tres *individus, d'aires de capellà*, els quals ocupaven automòbils.

No es tenen més detalls.

UNA BOMBA A LA CASA DEL POBLE DE VIGO

Vigo.—A les sis de la tarda, a la quarta secció de la Casa del Poble, que pertany a l'Agrupació Socialista, esclatà una bomba.

Resultaren ferits greus dos obrers paletes, vaguistes, anomenats Vicens Iglesias i Angel Rial.

Aquest sofreix ferides a la cara i en diverses parts del cos, essent el seu estat desesperat.

Se suposa que en el moment d'esclatar la bomba estaven fabricant explosius.

El Jutjat es personà a la Casa del Poble, després d'haver pres declaració als dos ferits a la Casa de Socors.

Al'l prenyé declaració al president del comité de vaga i a altres persones, després de la qual cosa abandonà la Casa del Poble i continuà practicant diligències.

Durant la nit, la guàrdia civil i la de seguretat detingué alguns individus, els quals quedaren incomunicats, després de prestar declaració davant del jutge.

A la Casa del Poble trobà el jutjat, sota l'armari que conté la documentació, dits de la mà dreta d'un dels ferits.

L'ocorrengut ha emocionat tota la ciutat, especialment l'element obrer, que no té res que veure amb tot això, *puix sembla que els dos ferits obraven per compte propi*. I encara que eren paletes, no tenien cap relació amb el comité de vaga.

SENAT

A tres quarts de quatre comença la sessió, presidint el comte de Romanones.

PRECS I PREGUNTES

El MARQUES DE VILLAVICIOSA DE ASTURIAS es dirigeix al Govern dient-li que va a ocupar-se del problema de la neteja cerebral de què tant necessitada està Espanya.

En forma pintoresca parla de la ceguera espanyola, per deduir que la manca de neteja cerebral porta per conseqüència la brutícia territorial.

El PRESIDENT.—De'ls S. S. de netejar i vagi a la pregunta que vol fer al Govern

El MARQUES DE VILLAVICIOSA DE ASTURIAS.—S'ha de fer un *zic de filosofia. Quin "Pedro Recio"* s'hi ha de S. S.!

S'ocupa de la pulcritud del Pare de Covadonga per comparar-lo amb l'Espanya interna, plena de porqueria i d'escombraries, que ha de ser un *focte detestable als estrangers* que en visiten, que segurament pensaran: Aquesta espanyola tenen tan brut el carrell com el territori.

El COMTE DEL MORAL DE CALATRAVA dirigeix una pregunta al Govern relativa a la resolució adoptada en Consell de ministres sobre l'ús que cal fer-se de les autoritzacions per tractar amb aquelles nacions la moneda de les quals es troba depreciada.

El MINISTRE DEL TREBALL li contesta que en tot moment han de tenir-se en compte els interessos d'Espanya

El MARQUES DE CASA-PIZARRO tracta de l'aguda crisi que travessa la indústria cerealista, que ha de vendre *els seus productes a preus inferiors*.

El MINISTRE DE FINANCES repeteix el manifestat en la sessió anterior és què el Govern s'ocupa amb gran interès en la solució d'aquest problema.

El MARQUES DE CASA-PIZARRO rectifica.

El senyor UBIERNA s'adhereix a les manifestacions anteriors, demanant al Govern que fixi la seva atenció en els treballs cadastrals, afegint que el Govern ha d'atendre totes les reclamacions que es facin respecte de l'agricultura.

El senyor OYASAIN intervé en el debat, manifestant que la protecció a l'agricultura ha d'estendre's al moreac, car sembla que a aquest producte no *se'l compta entre els cereals*.

El MINISTRE DE FOMENT afirma que el Govern sempre ha protegit les indústries agrícoles i continuarà estudiant amb tot interès tot el que afecti a l'agricultura.

ORDRE DEL DIA

S'acorda habilitar dissabte i dilluns per celebrar sessió.

Sense discussió s'aprova el dictamen sobre el projecte de llei modificant l'apartat lletra A de l'article 25 de la *llei de pressupostos de 26 de juliol de 1922, que estableix determinades regles de preuació per a la construcció de trossos de carreteres*.

Declarada la urgència, es vota definitivament.

Continua el debat aranzelari.

El senyor BERGAMIN intervé per explicar la gestió del partit conservador *en matèria aranzelària*.

Exposa la seva opinió que els pobles han de relacionar-se *mitjançant* tractats de comerç.

Déu volgué que cap nació produís el suficient per proveir les seves necessitats i els homes no han d'esmenar l'obra de Déu, perquè és llei de principis eterns la de la sociabilitat de l'home per l'efecte espiritual i econòmic que té en la vida de les nacions una rendibilitat extraordinària.

Quan el partit conservador [illegible] el Poder es va trobar amb què l'Espanya estava isolada i es trobà també amb una llei de base que havia estat violada per tots els Governs.

Hi ha via, doncs, impossibilitat de contractar tractats amb les altres nacions.

El senyor Cambó havia fet un aranzel intensament proteccionista, que ell mateix va creure exagerat, i proposà una autorització per contractar comercialment amb altres nacions perquè avui no es pot defensar de manera estricta la doctrina proteccionista.

El Govern conservador, [illegible] en el possible l'aranzel que [illegible] oferir-li [illegible] les modificacions necessàries i que *más urgentment requeria* la protecció nacional.

Havem d'anar per un període de transició del règim antic al modern i [illegible] d'assenyalar el tipus de [illegible] más adaptable.

Defensa els tractats on concerta el partit conservador, afirmant que cap cas [illegible] directe a la producció nacional contractant per sota la cotxa columna de l'aranzel.

La majoria dels productes afectats per aquests tractats tingueren un tipus aranzelari superior a l'establert per la Junta d'Aranzels i Valoracions i que fou [illegible] pel Parlament. I [illegible] que [illegible] Govern [illegible] Parlament. [illegible] Govern [illegible] Govern [illegible] Govern

[illegible] ... que el Govern [illegible] ... Lerroux li demanà [illegible] ... i [illegible] ... per [illegible] d'autoritats.

Ofereix estudiar el cas del senyor Milnal.

El PRESIDENT comunica que es va a proposar l'habilitació de dissabte, diumenge i dilluns per celebrar sessió.

El senyor PRIETO. — Aquesta proposta no pot fer-se sense haver-se aprovat l'acta de la sessió anterior.

El PRESIDENT. — Pot fer-se; el que no pot fer-se és prendre acords; però farem la pregunta i consultarem tres veus en pro i tres en contra, la Cambra decidirà. No obstant, per salvar els escrúpols del senyor Prieto es va a aprovar l'acta, ja que hi ha suficient nombre de diputats.

Els socialistes demanen votació nominal.

S'hi procedeix, i queda aprovada.

A continuació s'aprova també l'habilitació dels tres pròximes dies per celebrar sessió, perquè els socialistes denuncien a combatre la proposta del president, limitant-se a què es prengui l'acord en votació nominal, com així es fa. Votos en pro 96 i en contra, 4.

El senyor BESTEIRO diu que els socialistes es proposaven discutir la qüestió de fons i la de forma, això és, el motiu que hi hagi per a l'habilitació del dissabte, diumenge i dilluns. Per això es requereix la presència del president del Consell i per això prega al de la Cambra que abans que s'entri en la discussió del projecte sobre tinença d'armes, vingui el cap del Govern per plantejar la qüestió de fons.

Invita les elements governants que tinguin un xic més de cura en formular certes propostes, puix amb la que ara ha aprovat la Cambra s'infringeix la llei del descanso dominical i s'obliga a treballar a un bon nombre d'empleats i funcionaris que tenen dret a descansar a l'empara d'aquesta llei. (Molt bé!—en diferents costats de les tribunes.)

El PRESIDENT replica que amb la proposta seva no ha pensat inferir cap molèstia a ningú, sinó complir-e amb una necessitat que el Govern li ha fet pressent. Ofereix avisar al cap del Govern perquè vingui quan el deixin lliure les seves ocupacions en el Senat.

El senyor PRIETO. — La sessió del diumenge es publicarà en la Fulla Oficial del dilluns. (Rialles.)

El senyor LERROUX intenta fer una nova rectificació; però el PRESIDENT ho impideix.

El senyor CANALS es lamenta de què tant com es parla en el Parlament, no hagi dit res encara relacionat amb l'Estatut de Tànger i de les conferències que es realitzen a Londres.

Per la Premsa estrangera es coneixen les tesis anglesa i francesa, i encara no se sap res de l'espanyola.

Prega al Govern que en aquesta o a l'altra Cambra digui quelcom, el que pugui, sobre la qüestió.

Després de diversos pares d'alguns diputats, el senyor CASTILLO VAQUERO defensa una proposició incidental demanant que es faci un nou reglament definitiu per les operacions de l'avenç cadastral. La proposició queda retirada.

El senyor SERRADELL es refereix a l'agressió que han estat objecte uns particulars que anaven a Igualada en automòbil. Diu que totes les versions atribueixen el fet al Sometent. Lamenta la freqüència que aquesta institució abusa de les armes. Demana que es faci una investigació perquè els autors del fet no restin impunits.

També demana que abans de tancar les Corts es declarin totes les vacants de diputats que hi hagi a Espanya, per procedir a les eleccions parcials corresponents.

El ministre de la GOVERNACIO diu que a la carretera hi havia la guàrdia civil i el Sometent sotjant el pas dels assaltants del Banc de Manresa i en veure un automòbil a tota marxa vist donar el "alto", i com que no es va detirar, van creure que els ocupants fugien i aleshores van fer foc. Diu que s'ha format expedient.

ORDRE DEL DIA

Continua la discussió sobre el projecte de llei de tinença d'armes.

Es llegeixen esmenes.

El senyor BESTEIRO parla per alusions.

Agraeix al president del Consell que hagi vingut a la Cambra, puix així podrà determinar la posició del Govern.

Es pregunta si hi ha acord, i acord no n'hi pot haver, car nosaltres refusem el projecte íntegre per raons que ara ja s'han exposat.

El Govern pot sentir-se orgullós d'haver resistit pressions i no haver declarat l'estat de guerra a Barcelona. Però, estaria bé que el Govern presentés un projecte que no té cap fonament, com és de la suspensió de les garanties constitucionals?

Jo, 3, té esperit liberal, però avui està en una situació difícil, sofrint els efectes d'una contradicció.

Manifesta elogiàries el senyor Sánchez Guerra quan va signar la suspensió de les garanties i destituí al general Martínez Anido; però després posà en perill la llibertat dels ciutadans per tal de defensar determinats interessos, els quals està lligat [illegible] ... amb el marqués [illegible] ... Govern amb l'[illegible] ... Govern [illegible] ... llei [illegible] ... dues [illegible] ... Govern [illegible] ... llei [illegible] ... dues [illegible] ... Govern [illegible] ... llei [illegible] ... dues [

PÀGINA DE CIÈNCIES MÈDIQUES

CAL QUE COMENCEM NOSALTRES

Tots convenim en què és precís catalanitzar tots els estaments de la nostra terra i que és necessari que aquesta catalanització sigui absoluta.

Hem de confessar, però, que gairebé sempre que diem això ho fem adreçant-nos de cara als altres, quan fóra més pràctic adreçar-nos a nosaltres mateixos.

Cal que comencem nosaltres, i en dir nosaltres volem dir els que, per un voluntari lligam, militem en els rengles d'una agrupació política nacionalista. Més clar: Cal que els metges i farmacèutics que estem inscrits com a socis d'Acció Catalana comencem catalanitzant-nos d'una manera absoluta. Allavors i sols allavors estarem capacitats per demanar als companys aquest compliment patriòtic.

Ens ha suggerit aquest comentari el fet d'haver observat que durant la passada vaga algun titulat nacionalista havia escrit al seu auto la exòtica paraula "Médico". I això, francament, no pot ésser. S'ha acabat el temps dels equívocs! No s'hi val a fer jocs malabars!

Avui dia dir-se nacionalista vol dir serne, i ser nacionalista vol dir ésser sincer abans que tot. Potser no ha arribat el temps dels sacrificis—segurament encara trgarà—; ja som, però, al temps d'exteriorizar la nostra fe. El que amagui la seva fe darrèra un rètol espanyol, no cal que es digui nacionalista, perquè no n'és.

Cal fugir de les infantils temences i dels escrúpols ridículs, i catalanitzar completament totes les nostres manifestacions.

Cal redactar els rètols, les targetes, els receptaris, en català i de manera "que només pugui ésser català"; no com fan molts (emparats en l'equívoc) de manera que l'espanyol pugui pensar-se que és redactat en espanyol i el català que ho és en català. No creiem que aquesta sinceritat pugui perjudicar-nos en cap sentit; encara, però, que fos així, nosaltres hem d'ésser els primers d'arrostrar aquestes i altres més greus possibilitats.

L'obra de la fundació Rockefeller en 1922

La Fundació Rockefeller, organitzada en 1913, a l'Estat de Nova York, d'acord amb les lleis d'aquell país, "per tal de difondre per tot el món el benestar de la humanitat", dedica gairebé per complet totes les seves possibilitats econòmiques a la salut pública i a l'educació mèdica. La memòria que acaba de publicar i que ha estat repartida profusament, consigna que el capital que disposa avui la Fundació és de 174,000.000 de dòlars, disponible en tot moment igual que les seves rendes, a les més indicades assignacions. La renda anual de la Fundació és, en xifres rodones, 8,700.000 dòlars. Les activitats de la Fundació es desenrotllen principalment pel mitjà de tres agències departamentals de creació pròpia: la Junta de Sanitat Internacional, la Junta Mèdica de la Xina i la Secció d'Educació Mèdica.

Una de les primeres actuacions de la Junta de Sanitat Internacional fou en 1915 la campanya profilàctica i curativa de l'uncinariossi que havia estat iniciada en 1910 als Estats del Sud per la Comissió Sanitària Rockefeller, campanya que, mercès als brillants resultats aconseguits, fou estesa gradualment a països estrangers. En 1922 sentien els beneficis d'aquesta campanya onze Estats del Sud i vint-i-dos Governs estrangers. Les estadístiques d'aquesta malaltia paràsitària en començar la campanya donaven en els nois de les escoles de 65 comtats dels Estats del Sud la xifra de 54,8 per cent, xifra que actualment s'ha reduït a 27,7. En algunes localitats la disminució del nombre de casos de la malaltia arriba a un 90 per cent.

En 1922 la Junta de Sanitat Internacional ha actuat també contra la febre groga de Mèxic, ajudada pel Govern d'aquella República, i utilitzant per combatre-la els procediments assajats amb èxit per ella mateixa en les anteriors campanyes d'Equador, Perú i Repúbliques Americanes del Centre.

En la recent memòria de la Fundació Rockefeller es consigna també l'èxit de la campanya antipalúdica completa en trenta vuit poblacions de nou estats diferents amb procediment de cost reduït i es fa constar que sota els auspicis de la Junta s'estan fent estudis experimentals "in situ" per tal de provar l'eficàcia d'altres mètodes antipalúdics no solament als Estats Units sinó també a Nicaragua, Puerto Rico, Brasil i Palestina.

Resultat comú de les campanyes contra l'uncinariossi, la febre groga i el paludisme ha estat la ràpida organització d'un servei sanitari permanent a les petites poblacions i en les còbries rurals amb centralitzacions autònomiques en cada comtat dels Estats del Sud. Ja 200 els comtats del Sud que utilitzen els serveis d'oficials sanitaris permanents. Recentment en 1922, la Junta de Sanitat Internacional ha cooperat a l'establiment de 140 unitats sanitàries de comtat en dinou Estats.

La Fundació Rockefeller per mitjà de la seva Junta de Sanitat Internacional coopera a la Secció de Sanitat de la Lliga de les Nacions, amb el compromís d'aportar-hi anualment, i durant cinc anys, la quantitat de 32.840 dòlars destinada a mantenir un servei d'informació epidemològica internacional. Igualment la Fundació s'ha compromès a subvencionar, durant tres anys, amb la quantitat de 60.080 dòlars anuals, la implantació d'un projecte per intensificar l'intercanvi internacional del personal sanitari dirigit per la Lliga de Nacions.

També la Fundació Rockefeller s'ha captingut de cooperar financierament a un projecte de sanitat rural de la província de New-Brunswick (Canadà); de cooperar a la creació de Laboratoris de Sanitat en diferents Estats de Nord-Amèrica i d'Amèrica Central i d'un Departament Sanitari a Txecoslovàquia; de proporcionar personal consultor i tècnic per a la reorganització sanitària de les Illes Filipines; d'establir un sistema d'higiene industrial a Austràlia; d'organitzar i sostenir un servei d'infermeres al Brasil.

La Secció d'Educació Mèdica presenta en acabar-se l'any 1922 una fulla de serveis ben envejable: ha subvencionat amb 300.000 dòlars unes càtedres de medicina i cirurgia de la Universitat de Hong-Kong; ha fet entrega de 500.000 dòlars dels 3,500.000 que ha destinat a la reedificació i reorganització de la Facultat de Medicina i Hospital de la Universitat Lliure de Brusselles; ha continuat satisfent els pagaments estipulats fins a donar el total de 5,000.000 de dòlars que té promesos amb destí a edificis i utillatges de la Universitat, Collegi, Hospital i Facultat de Medicina de Londres; ha fet el pagament de les sumes vençudes de les seves donacions a les Facultats de Medicina de les sis Universitats canadenques i a l'Institut Pasteur de París; ha facilitat els serveis d'un rector associat a la Facultat de Medicina de Filipines, i ha tramès un patòleg americà a la República del Salvador per tal de desenrotllar-hi un curs preparatori de l'organització definitiva de la càtedra corresponent. La Secció d'Educació Mèdica ha fet també un estudi detallat de les Facultats de Medicina i de les necessitats de la ciència mèdica d'Europa. El primer resultat d'aquest estudi ha estat l'ajut de revistes mèdiques, instrumental i llibres de medicina anglesos i americans a 82 institucions europeus a les quals la guerra, la posta-guerra i sobretot la baixa extraordinària dels canvis ha particularment perjudicat.

Quant a la Junta Mèdica de la Xina, l'acció principal ha consistit a sostenir el Peking Union Medical College, acabat i pràcticament obert els estudiosos en 1921. Ultra aquest esforç, s'han subvencionat amb grans quantitats altres dues Universitats xineses i gran nombre de petits hospitals regits pels missioners, el personal subaltern dels quals ha estat objecte d'una acurada preparació científica. També la Junta Mèdica de la Xina ha donat el seu ajut a la Universitat de Pekín, al Collegi Nankai de Tien-Tsin i a la Universitat Sud-Oriental de Nankín, institucions eminentment xineses.

La Fundació Rockefeller durant l'any 1922, continuant el programa bàsic de la seva actuació, que és la preparació tècnica i científica del personal sanitari, ha destinat dos milions de dòlars a la construcció i fornitura d'una Escola d'Higiene a Londres i 212.000 dòlars a la construcció d'un Institut d'Higiene a Varsòvia.

L'Escola d'Higiene i Salut Pública de la Universitat Joan Hopkins, que des de la seva organització, l'any 1918, era sostinguda exclusivament pels diners de la Fundació Rockefeller, amb assignacions anuals prèviament estipulades, fou també transferida l'any passat a la Universitat amb un donatiu de 6,000.000 de dòlars. També en 1922 la Universitat d'Harvard ha rebut de la Fundació la quantitat anual que té assenyalada fins a rebre el total de 1,660.000 dòlars que li fou promesa, a canvi de la creació d'un altre Institut i Escola d'Higiene Pública, i quantitats més petites però força estimables han rebut de la mateixa Fundació durant tot l'any passat els Instituts d'Higiene Pública de Sant Pau (Brasil) i Praga (Txecoslovàquia).

Mercès a la Fundació Rockefeller, 226 individus pertanyents a vint-i-dos països diferents, han estat afavorits amb beques cedides directament que els han permès estudiar, bé als Estats Units, bé a altres països, el basament i la tècnica de la lluita per la salut pública i fer estudis complementaris per tal d'ampliar llurs coneixements mèdics.

Durant l'any 1922, sota els auspicis de la Fundació, el rector i sis professors de la Universitat d'Estrasburg feren una visita d'inspecció a les institucions Rockefeller dels Estats Units, Canadà i Anglaterra i una eminent personalitat de la ciència mèdica francesa fou hoste de la Fundació als Estats Units.

La brillantíssima tasca realitzada per la magna institució que la deixa d'un gran patriota i gran filàntrop ha fet possible, ens ofereix als ulls catalans mantes clivelles que caldria no desaprofitar. El nostre jovent estudiós té de prendre nota ben acurada de la possibilitat de gaudir els beneficis de les beques que "directament" li concedeix la Fundació. Els nostres organismes de govern caldria que sabessin llegir en el raport que havem extractat la possibilitat d'una ajuda ben aprofitable. Els nostres polítics haurien de veure-hi una nova avinentesa per fitar l'esguard enllà de les fronteres. Els nostres rics, finalment, en l'obra conjunta de la Fundació exemplaríssima, fóra convenient que hi volguessin trobar un exemple de bon testar gairebé inèdit a casa nostra, on no massa convenguts d'haver guanyat per a l'ànima la pau definitiva, són més els que cerquen la manera d'assegurar-la-hi comprant l'oració aliena que no pas fent que sigui el més pesant el platet de les bones obres.

Leandro Cervera

Representació Catalana als Congressos Científics

Durant l'última quinzena del mes que som, tindran lloc tres Congressos internacionals del més alt relleu científic. A tots tres hi assisteix una lluïda representació catalana.

El dia 16 va inaugurar-se a Londres el Mitin anual de la Societat internacional de Cirurgia. Expressament invitats hi assisteixen els cirurgians catalans doctor Ribas i Ribas, Coratjan i Saldanya.

El dia 23 començarà a Edimburg l'onzè Congrés internacional de Fisiologia, al qui assistiran, delegats per la Mancomunitat, el doctors Bellido i Carrasco, de l'Institut de Fisiologia.

Finalment, el dia 29, començaran a Oxford les tasques del III Congrés internacional de Psicologia, present-hi part el doctor Ll. Durany i el doctor E. Pallí, de l'Institut de Fisiologia i Orientació Professional de la Mancomunitat.

Les ciències mèdiques a Catalunya

La tasca feta i la que resta fer

La generació mèdica de l'últim terç del segle passat ha presenciat i ha portat a terme la dignificació de la medicina catalana, relativament en poc temps, tant que en el present segle la podem considerar completament alliberada de tota dependència vergonyosa i afranquida de tutela i servilisme. Calia veritablement un esforç extraordinari per posar-se a tó ja que aquí es dormia quan la resta del món avançava i per tant només un despertar d'energies podia aconseguir una nivellació. Ja fa anys que a la nostra terra, igual que als països més avançats és possible d'obtenir tot el desitjable quant a l'exercici professional. Les malalties de tota mena són ben conegudes, els diagnòstics dels pacients poden puntualitzar-se amb tota exaceitud, éssent possible utilitzar tots els mitjans conduents a tal fi, i els eractaments tan medicamentosos com físics i quirúrgics, es realitzen en totes les especialitats com a qualsevol altre centre civilitzat. Així el metge català pot passar totes les fronteres amb el cap ben alt i dir arreu: "Això que vostés fan jo també ho se fer o bé ho he vist fer", amb l'avantatge que, potser degut al dó d'adaptació dels mediterranis, tenen més aptitud per a approfitar tot el que han observat i presentar-se al costat dels metges novells d'altres països amb una preparació superior.

No ens costaria gaire d'anar retrobant els principals contribuents d'aquesta victoriosa campanya. Però podriem oblidar-ne de modestos que han lluitat també profitosament o ometre'n d'altres que són molts, que han respost a l'impuls, i aquest impuls ja no pot aturar-se perquè a més de l'adquisició dels estres i de les tècniques s'ha obtingut la consciència de la situació, i s'han establert molts lligams que han d'impedir-nos quedar endarrerits.

En els últims anys del segle passat i fins en els primers del que som, encara no s'havia adquirit una personalitat pròpia tal com ara tenim, és a dir: que per l'afany d'avançar ràpidament, s'acatava cegament tot allò que les autoritats estrangeres decretaven i gairebé ningú s'atrevia discutir allò que se'ns deia de fora estant; però el treball personal de meritíssims investigadors nostres i l'activitat i cura esmerçada en l'observació clínica, ha portat una autodemostració de la vàlua pròpia, alliberant-nos d'ésser adeptes orbs, per convertir-nos en metges conscients, encara que modestos. Així mètodes terapèutics equivocats que amb la febre d'activitat dels anys anteriors a la guerra, eran llançats al món patrocinats per noms d'universal consideració, aquí foren discutits, empleats en mesura i rebutjats ben aviat. Aquesta crítica serena, fonamentada en els propis recursos no hauria estat possible en èpoques anteriors.

El coneixement de les llengües, la facilitat dels viatges, la prosperitat d'un país, han permés d'establir una abundosa i freqüent comunicació i adquirir un coneixement exacte dels homes i de les coses d'altres terres, podent apreciar els mèrits de cadascú i mantllevar d'allà on s'escaigui qualsevol perfeccionament, tant per l'estudi dels treballs publicats com per l'apreciació personal directa. I encara hi ha més: és possible que en punts especialíssims i de detall es pugui adquirir una ràpida orientació, respecte de quin lloc i quina persona serà més ràpidament obtingut el coneixement o tècnica que es vulgui posseir millor i així és freqüent sentir dir a algún jove collega "me'n vaig a tal ciutat un parell de setmanes o de mesos per veure com X. fa tal cosa". I torna després de l'estada posseint completament la matèria que volia conéixer en detall.

Tant a França com a Alemanya, Itàlia, Suïssa, etc., s'han fet charges AM revisadolmant, gairebé podriem dir de l'aparició de la terra catalana en el concert dels pobles; la majoria fets lo mes de ciència i dels especialistes mundials, coneixen els que a Catalunya cultiven branques análogues a les seves, manten intim entre uns i altres documentada correspondència i hom s'ajuda mutualment, així a la gent jove el camí pel qual han de substituir els que van desaparegent.

Però amb tot i és [illegible] l'obtingut, com sabem [illegible] re, encara falta el que de [illegible] principal; allò que Bèlgica, [illegible] Itàlia, Suïssa, com als [illegible] escandinaus, com el [illegible] han aconseguit. Ens [illegible] la contribució científica nacional. I per nosaltres als [illegible] l'hora d'aconseguir-ho, podríem dir, plagiant una frase del [illegible] polític nostre; o ara o mai.

Costa poc de dir fer ciència, però no es fa així com [illegible] ciència significa fets nous d'[illegible] quisició pròpia i d'una manera persistent. A la nostra terra, que em perdonin als que no pensin com jo, no n'hi ha d'[illegible] mes de ciència. Hi ha cultius de les ciències biològiques per a "amateurs", i aquesta paraula ja fa la distinció entre els professionals. Si la ciència és llarga i la vida breu, relacionant-nos a la vida humana, molt breu, brevíssima pel que toca a l'extensió de la ciència ho d'ésser la vida de l'home que és més de fer de savi fa moltes altres coses: que fa d'home que lluita per la vida, d'home de món, de professor, de metge, de polític, i potser de negociant o de futbolista. Quants n'hi ha que ben dotats i animats d'un veritable esperit científic, després d'un glorióis començament van abandonant la lluita absorvits pels afers a què les exigències de la vida els obliguen.

També ha contribuït Catalunya al treball científic mundial, gràcies a titànics esforços personals, fent veritables miracles d'activitat en un medi gens propici, arribant a incorporar al moviment general interessants investigacions de gent catalana i originals adquisicions. Però això passa poques vegades; es produeix amb grans intermitències i per la voluntat de molt pocs. Es produeix d'una manera molt desproporcionada amb la capacitat, amb la potencialitat de la generació mèdica actual. Molts no capeixen la importància cabdal d'aquest treball de producció científica a que ens referim. Les ciències mèdiques tenen una repercussió extraordinària en tots els engranatges de la vida dels pobles civilitzats. Els descobriments biològics d'alguns savis japonesos han posat llur nació en situació tan elevada del que ho han pogut fer-ho la indústria, el comerç i les victòries dels seus exèrcits. Arreu del món ha resonat el nom d'aquests inventors i des d'aleshores es pot considerar efectuada l'admissió definitiva del Japó en el concert dels Estats avancats i progressius. Madame Curié no va lluitar en la gran guerra i no obstant fou un dels elements més importants, entre els que elevaren la França en el concepte dels nordamericans i que més contribuí a que els esperits selectes de la gran república s'hi sentíssin agermanats.

A Catalunya hi ha molt per fer en aquest sentit; cal en primer lloc demostrar-nos a nosaltres mateixos la imprescindible necessitat d'encarrilar les activitats que aquí existeixen tant més quant no falten aptituds i vocacions. Dol de debó contemplar un any i un altre any com joves metges i naturalistes selectes, coratjosos i dotius van desertant ràpidament de la lluita, per la qual tenen disposicions demostravades, degut a dificultats materials. Fa pena de veure'ls en països estrangers treballant bon es temporades amb profit i que en tornar a la pàtria prematuradament desenganyats no els queda altre remei que canviar de ruta.

Ho repeteixo i no em cansaria de dir-ho. Per molt que progressi Catalunya si no arriba a aconseguir una acivitat científica biològica no tindrà mai la consideració que pertoca a un poble veritablement avançat.

P. [illegible]

Farmacèutics catalans!

Els metges de la nostra terra van manifestar bé en palesament els seus desitjos en el passat Congrés de Lleyda, que fos utilitzat el català en la propaganda i l'etiquetatge dels vostres productes

[illegible]

L'OBRA SANITÀRIA DE LA MANCOMUNITAT

La tasca sanitària de la Mancomunitat va començar l'any 1918 conjuntament amb l'Institut d'Estudis Catalans la creació del "Servei Tècnic del Paludisme", hom que és la prova empremta de la Mancomunitat inicial.

Els organismes de l'Estat ens havien fet de paludisme, mantenint-se, per tant, començar als preparatius sense cap obstacle.

La tasca era per si mateixa llenta, havia de començar com un tanteig silencíos, com una prova de posicions en l'espai que havien de collaborar-hi i no com una pretensiosa exposició de propòsits grans que vàlia més suggerir pràctiquament com un petit exemple quotidià, cap dia sense una ratlla, com ens el doctor Pittaluga en el pròleg de la primera publicació: "Treballs del Servei Tècnic del Paludisme, 1915-1916". Fou aquest primer compendi de treballs realitzats, d'una gran tasca que comença silenciosament amb l'estudi del problema especial del paludisme.

Amb el progressiu desenrotllament de la Mancomunitat, amb l'assoliment dels immediats objectius, calgué transformar aquell organisme modestíssim en un altre que tantegés el problema sanitari de Catalunya en tota la seva extensió, que preparés el seu organisme cabdal per poder-lo afrontar. I així en 1918 quan amb el nom de "Servei d'Estudis Sanitaris" es va estendre l'acció sanitària, d'estudi, especialment, als camps de la difteria i tuberculosi.

L'any 1920, suficientment estudiats els principals problemes sanitaris de Catalunya, i fets ja alguns assaigs de saneiament i profilaxi, va començar-se a abordar els més urgents, transformant-se l'organisme allavors existent en "Servei de Sanitat", el qual ja no pertany a l'Institut de Ciència, sinó a la Mancomunitat directament.

Malgrat les dificultats econòmiques, sensibles en aquestes qüestions transcendentals i les polítiques, molt més sensibles encara, l'obra d'estudi i l'obra pràctica feta són ja avui considerables.

Bona part de l'obra pot seguir-se en els treballs recentment publicats per la Mancomunitat, pels quals començarem a donar-ne compte successivament:

Treballs de lluita antituberculosa, 1921-1922.

Treballs del Servei de Sanitat, 1917-1921.—Vol. I. Paludisme.

El paludisme en el baix Llobregat.—Acció de la Comissió mixta per a la lluita antipalúdica en el baix Llobregat, 1921-1922.

TREBALLS DE LLUITA ANTITUBERCULOSA

Estudiat el problema de Catalunya en els seus aspectes, demogràfic, epidemiològic, mèdic, social, etc., i d'acord amb les noves doctrines i el que l'experiència ha sancionat definitivament en altres països, es vi orientar la lluita vers una doble finalitat: el fer-la "completa" disposant dels elements necessaris per al tractament de totes les formes de la malaltia i per totes les edats, i el fer-la "proporcionada" a les necessitats mínimes de Catalunya.

Essent variada i complexa l'organització de la lluita es comprèn que només pot ésser eficient si concorren a la mateixa els elements següents: tècnics especialitzats en el diagnòstic i tractament de la malaltia, mètodes apropiats i un estat d'opinió favorable a aquests nous mètodes.

Amb aquest fi, amb el propòsit de fer tècnics per a la lluita, d'estudiar d'aprop els problemes de tot ordre clínic, profilàctic-social que un gran nombre de malalts ofereix, d'establir les relacions prévies amb corporacions i organismes d'ordre divers, per iniciar la coordinació de mides en profit de l'obra antituberculosa i d'anar creant institucions complementàries modestes, però el més perfectes possible i que siguin model per a obres més vastes en l'esdevenidor quan alguns d'aquests fins s'hagin assolert i pugui fer-se una veritable acció político-econòmica, es va fundar el "Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya" a Barcelona (carrer de Radas, 24), que va inaugurar-se en abril de 1921.

Els treballs que realitza el servei són els següents, d'ordre:

a) *Doctrinal.* — Formació d'una biblioteca de Tisiologia. Formació de collecions de peces d'Anatomia Patològica macro- i microscòpica amb el material obtingut en les institucions hospitalàries anexes i altres.

b) D'ensenyament. — Cursos monogràfics complets per a metges i estudiants, sobre tuberculosi pulmonar.

c) Clínic. — De diagnòstic de la malaltia. De tractament de les formes que permeten un tractament ambulatori.

d) Profilàctic. — Al Servei: Reconeixent sistemàticament la família de tots els individus tuberculosos.

A domicili: Mitjançant infermeres visitadores que fan a domicili els treballs de profilaxi propis de cada cas. Per conferències, articles, opuscles.

e) D'organització de lluita. —Establint una relació efectiva amb altres institucions i organismes de la ciutat o de Catalunya, especialitzats o no, per tal d'aconseguir una acció coordinada en l'obra antituberculosa.

El "Servei" està obert al públic tots els dies, de 9'30 a 1'30 del matí, menys els dissabtes i els cinc primers dies de cada mes. Els dies que no es visita es destinen: I. A la revisió i estudi de les histories dels malalts vistos durant la setmana, fixant les investigacions complementàries que calgui fer. II. A recollir les informacions de les infermeres visitadores i disposar les pròximes. III. A l'Estadística. IV. Dos dissabtes de cada mes al reconeixement de nens suposats sans o malalts de les cases de caritat o institucions escolars municipals, i V. Els altres dos dissabtes a l'exposició dels casos més demostratius vistos els quinze darrers dies, als metges i alumnes que acuden al "Servei".

Els malalts són interrogats per infermeres que investiguen si han d'ésser o no reconeguts al "Servei", segons la malaltia. En cas negatiu són enviats, si es creu necessari, a altres dispensaris gratuits i si l'afecció que descriuen correspon a la seva funció, la infermera obre la història clínica, pes, talla, etcètera, dedicant especial atenció a les condicions econòmico-socials i de treball.

(En la pròxima Pàgina Mèdica continuarà aquesta ressenya dels treballs de lluita antituberculosa.)

Aliment energètic **ALGA** Reconstituent de la sangre

(marca registrada)

Farina de llegums i cereals mitjançant algues marines

PROPORCIONA

SALUT - FORÇA - ENERGIA

[illegible]

Venta en farmacies, drogueries i ultramarins

Els Espectacles

TEATRES

TIVOLI

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, preus populars:

VOSTE SERA MEVA!

i El petit en Maestre del rei

Nit, estrena del vodevil en tres actes, de Veuzheil, traducció d'Amichatis,

LA FORA

Èxit sorollós a París.

Teatre Novetats

EL CINEMA DE LA SORT

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu, tercera setmana de l'extraordinari èxito de Gaston Jorquera, arrossegant tres d'un col·lorat procés parisenc,

¿QUIEN O MALTRAT?

L'extraordinari [illegible] d'home a home, interpretat per Cayona; la [illegible] de [illegible] Bradas fills [illegible] Cugat.

Cada dia repartiment de l'envelop [illegible] Billet de VIDA-I-MORT PÈNDENTS

Preu únic de l'entrada: Un chatlme incluïnt els impostos.—Totes les butaques numerades.

Cada dia sessions a dos quarts de cinc de la tarda i a les deu de la nit.

Per [illegible] diversió, divertiment, [illegible] i profitosament ens ha [illegible] vint-i-cinc pessetes.

Vingueu a [illegible]

el cinema de la sort

Gran Teatre Espanyol

Telèfon 1268 A

Avui, dissabte, 21 juliol, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu, grandioses funcions a càrrec del Rei dels màgics i el màgic dels ficis

EL GRAN RAYMOND

Demà, diumenge, tarda i nit

EL GRAN RAYMOND

CIRC DEL BOSC

Pare d'estiu, deliciosa temperatura.—Avui, grandiosa funció en broma a honor i benefici dels Ferronis. Els popularíssims clowns amb motiu del qual deixaran gaudir al públic la gràcia i la sal de les seves originalíssimes entrades còmiques.—Aturo—moltíssim—riure.—Demà, benefici del Valxeli [illegible] i Los set Evelinos i comiat de la companyia.

Teatre Còmic

Gran companyia lírica de sarsuela, opereta i revista, dirigida pel primer actor Enric Giró.

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, gran matinée popular amb l'hilarant sarsuela en tres actes El rey que rabió

Butaques de primera classe, 2 pts.; de segona, 1'50; fraccions les altres localitats.

Nit, a dos quarts de deu, grandiós programa: I. La Banda de Lola Almendros II. Creixent i sensacional èxit de la farsa lírica en tres actes

I SOC QUAN!

Tres dels quadros: I. Les gemelas II. La vida Burlesca; III. El clown [illegible] IV. La orgia. Riquíssima [illegible] dos. Superb "strenze". Decorat de Mercès i Vela i Batlle i Amiel. Acompanyat de cors. Nombrosa comparsería. Banda de trompetes i timbers per los segones tiples. Pronunciació impecable. Cada nit riure al Paradís!

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A

COLISEU DE VARIETATS

Temporada 1925-26

Deu úniques funcions populars. Preus econòmics: Butaca d'amfiteatre, una pesseta

Avui, dissabte, tarda, a les cinc, i nit, a les deu, projecció de notables pel·lícules Èxit de la famosa

TROUPE PORTUGALIA

cants populars lusitans. Sucede del celebrat siluetista

JOHARNYS

Èxit sorollós de la eminent artista

CONSOL HIDALGO

Repertori nou i selecte.—Fastuosa presentació.

ELDORADO

Companyia còmico-lírica

PRADO-CHICOTE

Temporada popular.

Preus econòmics

Avui, dissabte, tarda, a les cinc. Nit, a les deu. L'entremés Baeiz i Velardo. El sainet en un acte

LA REAL GANA

19 i 20 representacions de la fantasia còmico-lírica en un pròleg, un acte, cinc inauguracions, una pel·lícula i tres radiofototelegrames, en prosa i vers, original d'Emili G. del Castillo, música del mestre Alonso,

Barcelona se divierte...

Èxit ressonant. Bou decoracions de Castell i Fernàndez, Bulbena i Girbal i Morales. Pel·lícula de Studio Films. Vestuari de Peris Germans. Tarda i nit, prendrà part l'eminent tenor Emili Vendrell, cantant l'Himne a l'Exposició en Barcelona se divierte, Canpó de taverna, de Apeles Mestres, i l'aria de l'obra Pel teu amor.—Demà, diumenge, tarda, Baeiz i Velardo, De Mirafiores y... a a prueba, i Barcelona se divierte.—Nit, Baeiz i Velardo, La real gana i Barcelona se divierte, prenent-hi part Emili Vendrell.

CINEMES

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona. Avui, dissabte, estrena: El tutor de Laura, Programa Ajuria, per Eulió Benet; El millor pastor, per Madge Kenedy, Els sendera de l'esperança; L'esport dels patins, còmica. Demà, nit, estrena: Los engánios d'Apololo, Programa Ajuria, per Billie Burke. Dilluns, el gran triomf d'En V. Blasco Ibáñez, Els quatre genets de l'Apocalipsi.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dissabte, tarda i nit, programes estupends. SIS ESTRENES: Les pel·lícules còmiques Al cor brau res l'espanta i Anecdotes i Atenes; el cinedrama La innocència d'un bandoler; la bonica comèdia Core humano; la interessant La Dolorosa, i IV jornada de l'emocionant pel·lícula El doctor Mabuse.

Teatres Triomf i Marina

I ESPANYA NOU

Avui, dissabte, La dona prohibida, Broma de mudlatetes, Despreciant tota els altres, El fill del misteri, El doctor Mabuse.

Palace Cine

GRAN SALÓ DE SESSIÓ

PROGRAMES SELECTES

Avui, dissabte, tarda i nit, 5 ESTRENES! Les divertides pel·lícules Al cor brau res l'espanta i Anecdotes i Atenes; el cinedrama La innocència d'un bandoler; la comèdia Core humano i la interessant La Dolorosa.

Diana Argentina Excelsior

Avui, dissabte, El doctor Mabuse (quarta jornada), Dolorosa, Cora enganyada, A cor brau res l'espanta, Anastasia i Anastasi.

Monumental-Pedró-Walkyria

Avui, dissabte, Stanley a l'Àfrica inexplorada, VII jornada; La presa de l'Isleme; El fill de Paulí; Una dona sense importància; El filet de Lochugulno; La casa del llac. Demà, diumenge, sessió matinal d'11 a 1. Nit: Stanley a l'Àfrica inexplorada, VIII jornada; Sodoma i Gomorra, I jornada.

Cinema Princesa

Gran via Laietana

Telèfon 1371 A.

L'únic local que disposa del darrer avenç de la cinematografia. Avui, dissabte, programa escollit de gran interès: Stanley a l'Àfrica inexplorada (7.ª jornada), colossal triomf de l'insuperable George Walhs. La Veritat, emocionant film dramàtic, que tant èxit obté, pels renomenats artistes francesos, el millor en la seva producció. Poesia i pàsola, preciosa comèdia pel simpàtic artista Charles Ray, programa Ajuria. Despreciant tota el altres, bonica producció del gran film universal pel gran artista Colleen Moore. L'assegurança de vida, còmica, interessant, de grans rialles.—Demà, nit, estrena de la vuitena jornada de Stanley a l'Àfrica inexplorada. Dilluns grandiós programa, tot estrenes, entre elles Rosa Blanca, per Elsie Fergurson, del programa Ajuria.

RESTAURANTS

LES PLANES

Hotel Restaurant Versalles

Obert des de les cinc del matí a mitja nit

Servei de cabert i a la carta

Coberts de 7'50 pts. endavant

Habitacions per a temporades a preus econòmics

Aigua del Mas Guimbau

Camí especial per a automòbils

Telèfon 7 N

Propietari: Joan Có (de l'antic VERSALLES)

ESPORTS

Fronton Principal Palace

Avui, dissabte, tarda, a tres quarts de cinc, dos interessants partits.—Nit, a un quart d'onze, grandiós partit de pilota a cistella, Oscar i Urquidi contra Argoitia i Goiti. Després es jugarà un segon partit per aplaudits pelotaris.

Natació

Piscina del Club Natació Barcelona

Escullera de Llevant (Barceloneta)

Dia 22, a les cinc de la tarda

Segon festival, repetició de l'èxit del divendres.

Primers machts internacionals de la temporada en

CURSES I WATER-POLO

emocionant competència

FERENCVAROSI TORNA CLUB

Campió d'Hongria

contra

CLUB NATACIO BARCELONA

campió de Catalunya i Espanya

Servei extraordinari de tramvies i autòmnibus, aquesta des de la Plaça Catalunya, davant el Circol Eqüestre

FUTBOL

Demà, dia 22 de juliol de 1928, a les cinc de la tarda

Gran partit entre el

F. C. MARTINENC

campió de Catalunya i d'Espanya, primera categoria, grup B

contra el

C. E. SABADELL

Camp del Martinenc

DIVERSOS

TURO PARK

PARC DE MOTA

Immensos jardins

Grans atracciones

Avui, dissabte, nit, debut de l'emocionant espectacle

EL SOLID HUMA

que es llença des de 30 metres d'altura. Concert per la Banda de Cazadors de Plasència.

Café-restaurant de primer ordre

PARC

Esports i atracciones

Avui, nit, concert per la Banda de Vergara.

PISTA DE GEL

D'11 a 1 lliçons de patinatge; de 6 a 8, tarda, esmolt tot da 10 a dos quarts de 1, patinatge i exhibicions. Jazz-Band VERBURA

Esmerat servei de café-restaurant

Nota: dijous vinent, BOXA

Semifinals del campionat d'aficionats.

La llum del dia

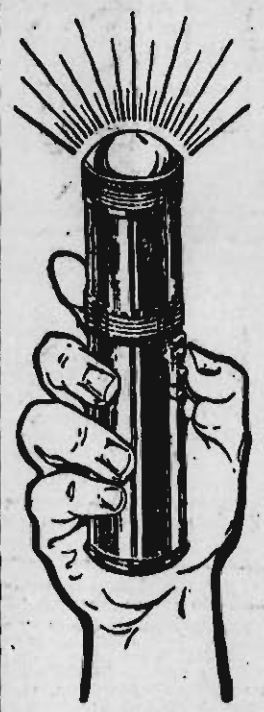

l'obtindreu amb una llàmpara o pila elèctrica de la marca LOT, disposant, en tot lloc i a qualsevol moment, d'intensa llum.

Indispensable en les excursions i viatges: en la llar; en la fàbrica; per buscar queixem en la fosca; en pujar l'escala; en la taulera de nit; en el maletí de viatge, resultant sempre d'una utilitat incomparable, el mateix a la ciutat que al camp.

SOLAMENT SON AUTÈNTIQUES LES LLAMPARES I PILES ELECTRIQUES AMB LA MARCA "L O T".

Les trobareu a les cases següents: Suprema, Pelayo, 36; Lorca, Codina i Reig, Trafalgar, 8; E. Schilling, Ferran, 23; Beristeny i Companyia, Ferran, 1; Lapiana i Companyia, Ferran, 15; V. Ferrer, plaça Catalunya, 12; A. Valverde, Comtal, 9.

Clínica Vies Urinàries

del Dr. Gimisó, Rambla Pla Boqueria, núm. 6, 1.er (entre Hospital i Sant Pau). — Venerí, impotència, sífilis. Especials tractaments per el guariment ràpid de les malalties secretes: Matriu, pell, bufeta, próstata. Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8, econòmica per a empleats i obrers. Plaça del Sol, 6.

A Sant Hilari per Hostalrich

EMPRESA SOLER

Servei a la "Font Picant" matí i tarda

Dimarts i Dissabtes, servei

Arbúcies - Viladrau - Vich

amb combinació amb els autos de Sant Hilari

DESPATX DE BITLLETS:

Centre de localitats, Plaça de Catalunya, núm. 9, Barcelona; Ferrari (Barreter), Princesa, 7; Cotellaire, Plaça Sta. Anna, 4

A TIANA

Gran Hotel. Servei a la carta. Coberts a 7'50 pessetes. Carrer de la Plaça, 34.

TAPISSOS pintats. La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats oleografies, etc. Fabricació de marcs i motllures. — No comeretu sense visitar aquesta casa. F. Montfalcon Boters, 4 (final Portaferrissa).

FONDA SIMON

MENJARS A LA CATALANA

ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12

Telèfon 1378 A.

STUDEBAKER

6 CILINDRES

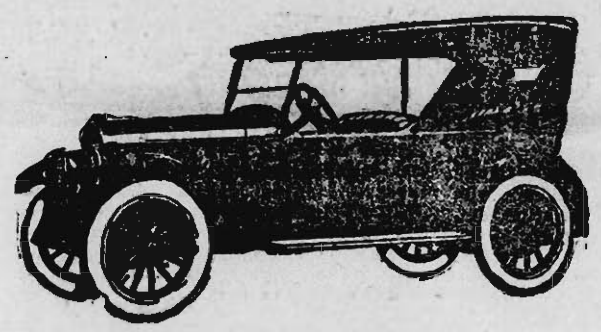

No n'hi ha cap que doni major satisfacció

Tots els de la seva reputació li doblen el preu

PER QUE?

Perquè STUDEBAKER es construit per les fàbriques més importants del món en cotxes de 6 cilindres i la seva gran producció permet preus incomprensibles per a cotxes de primera categoria, que abans de remetre's al client són sotmesos a més de 9.500 inspeccions

Agència Espanyola

STEVENSON, ROMAGOSA I C.IA

València, 295 BARCELONA

Salón Studebaker :: Isidor Pons :: Passeig de Gràcia, 54

AIGUA ROCALLAURA

La més rica en estronci i litina (0,0262 i 0,0149)

ALBUMINURIA - DIABETES

Establiment obert tot l'estiu - Autos a Montblanc i Bellpuig - Informes: AMERIO, S. A. : Aragó, 358 : Barcelona

AIGUA AMER PALATIN

RADIACTIVA

La més lleugera 0'29 pessetes litre

Les malalties de l'estómac i vies digestives produïdes per la CALOR es curen amb el Gastrobiol Rossell

De venda a la FARMACIA INTERNACIONAL: Rbla. del Centre, 17.

ESPLUGA DE FRANCOLI

GRAN BALNEARI HOTEL VILLA ENGRACIA

de primer ordre. Tot confort. Preuió restaurant, 15 pessetes. Servei exquisit. "Masia de l'Aigua". Fonda molt ben atesa. La situació excellent i clima del Balneari, a 600 metres s/m., locant el celebèrrim Monestir de Poblet, així com la formosa dels bosos, creuats de carreteres i abundant en fonts que el volten, l'han convertit també en centre d'estiueig i de turisme i estació típica de repòs. Telèfon interurbà (número 1 d'Espluga). Estació de Ferrocarril, ràpida comunicació amb Barcelona. Stock de neumàtics: ses Administració a Barcelona: Bruch, 114, pral. Telèfon A-[illegible].